

VEIKLA

„VABZDŽIAI IR VABALAI“

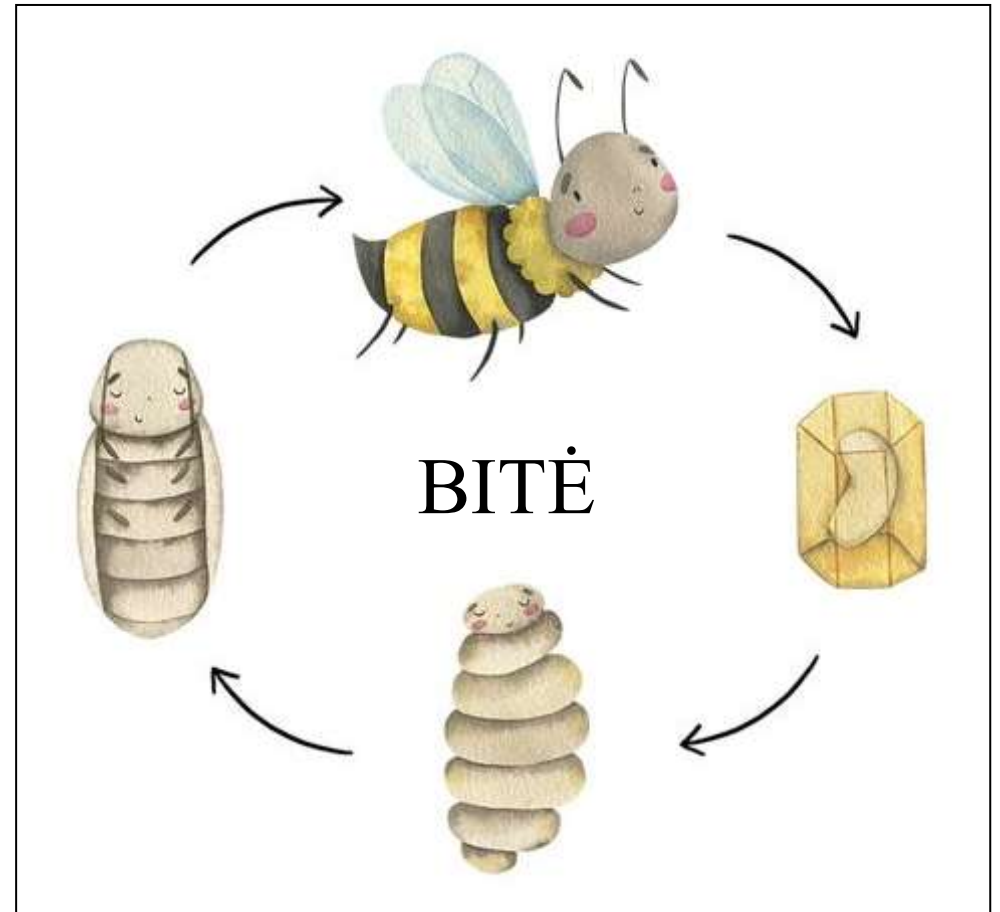
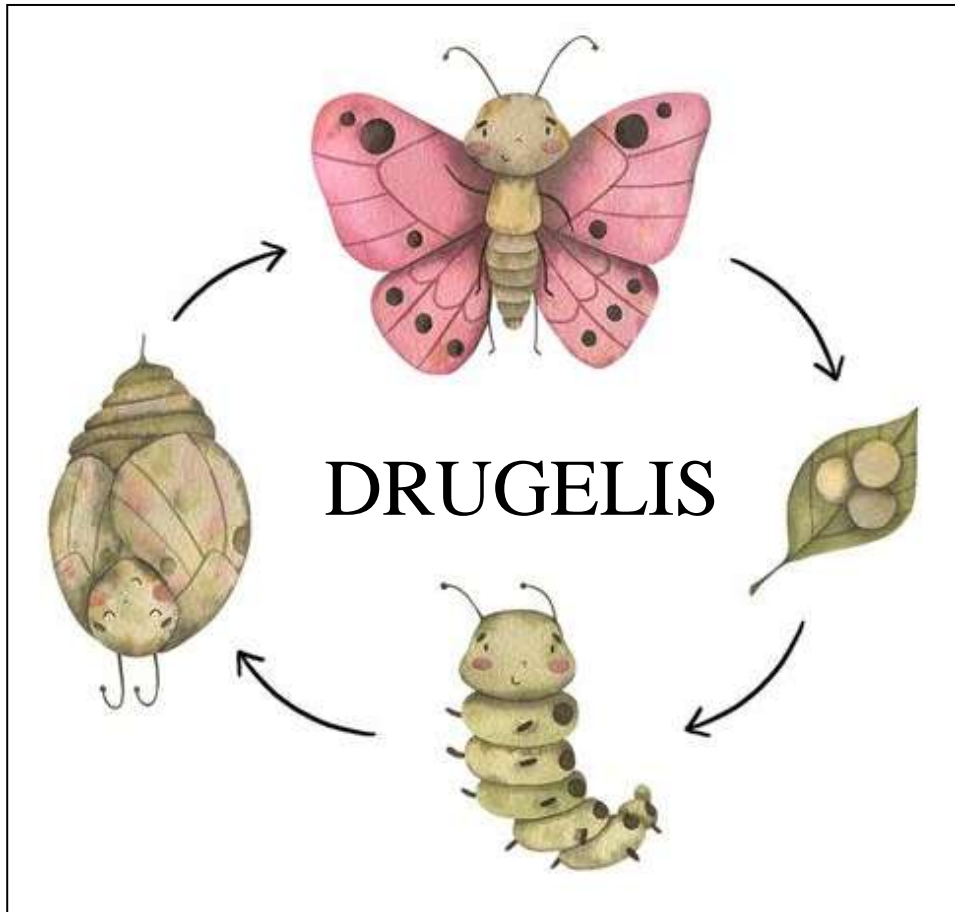

TEMA. „Vabzdžiai ir vabalai“

TIKSLAS: susipažinti su įvairiais vabzdžiais ir vabalais.

UŽDAVINIAI:

- apžiūrėję paveikslėlius, gebės išvardyti pasirinktų vabzdžių ir vabalų kūno dalis,
- aptars jų vystymosi ciklus, palygins tarpusavyje,
- gebės įvardyti, kurie skrenda, šliaužia, skraido,
- išklausę informaciją apie vabzdžius ir vabalus gebės pasakyti keletą įdomių faktų apie pasirinktus 4-5 vabzdžius, tobulins kalbėjimo įgūdžius,
- atliks skaičiavimo, lyginimo, sekų radimo, požymių nusakymo užduotis, pakartos sąvokas „kairė“, „dešinė“, „aukštyn“, „žemyn“, geometrines figūras,
- iš antrinių žaliavų pagamins norimą vabalą ar vabzdį.

DRUGELIS

Drugeliai turi 2 poras sparnų, kurie apaugę spalvotais žvyneliais, 2 poras akių. Jie mato vos kelias spalvas – raudoną, geltoną, mėlyną ir žalią. Ar jie turi ausis? Ausų neturi, bet jaučia garsus kur kas geriau negu mes. Drugeliai būna dieniniai ir naktiniai. Jie gyvena kelias savaites, o kai kurie tik vieną dieną.

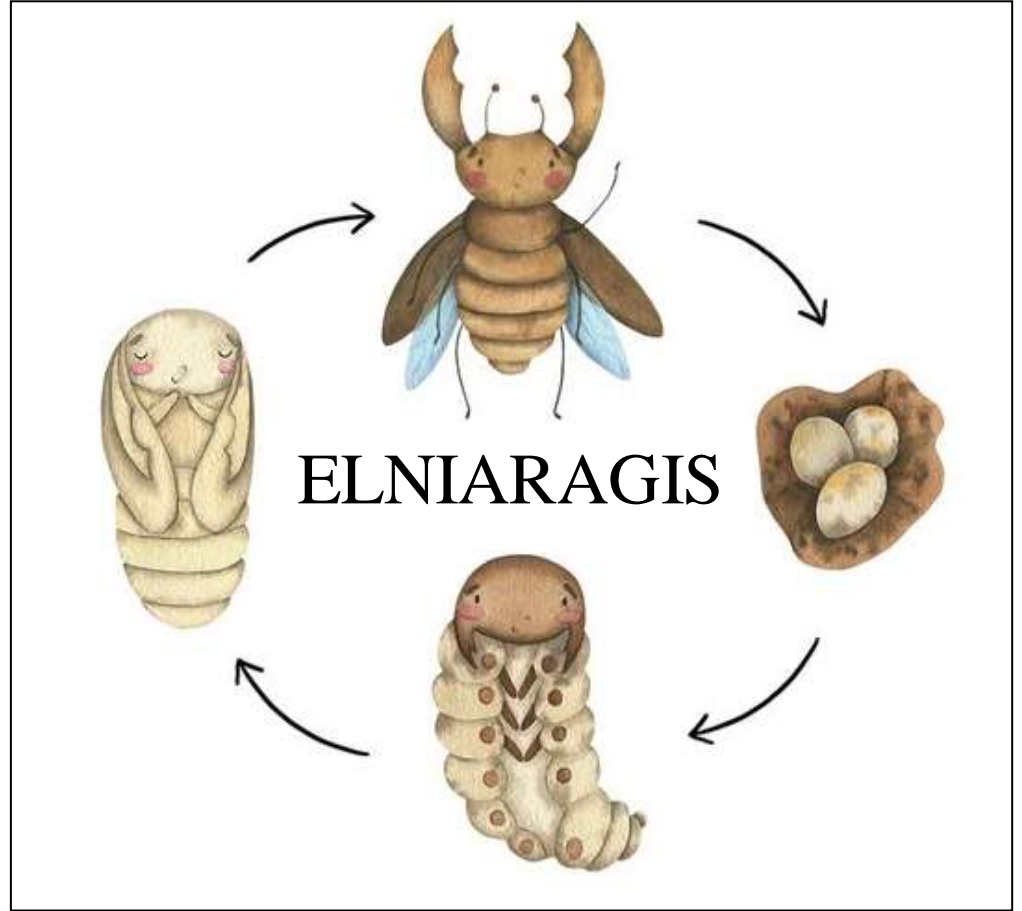
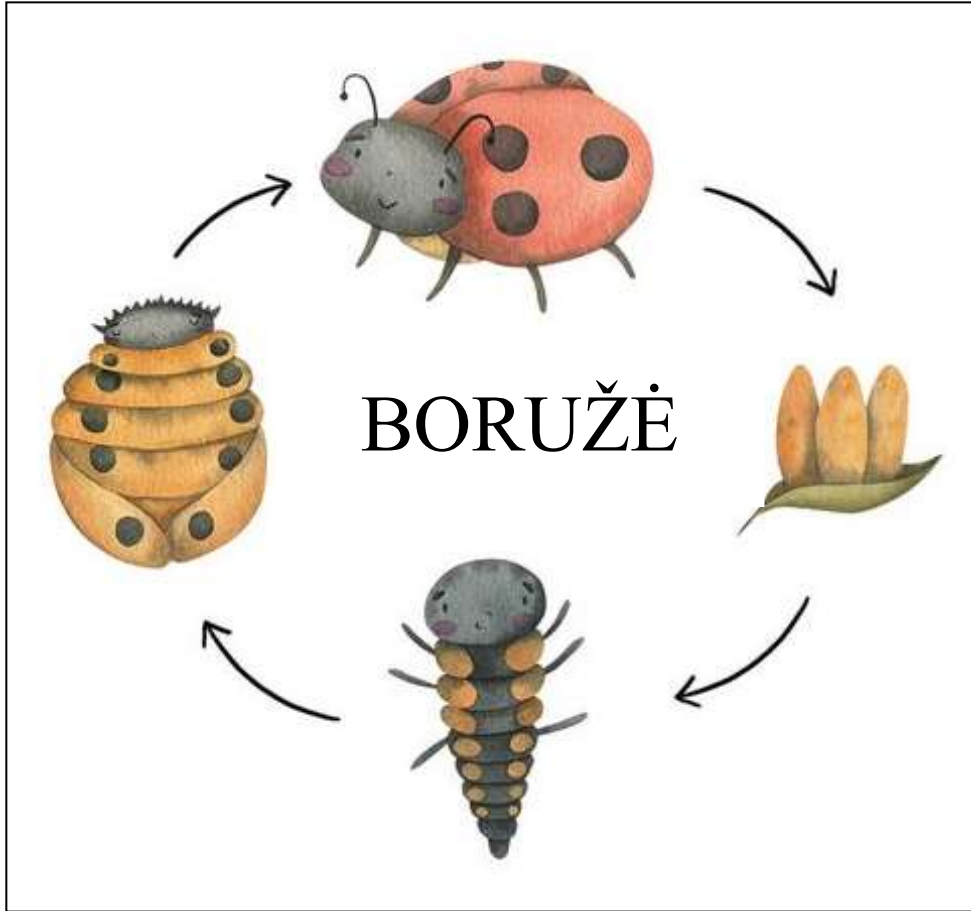
Drugeliai turi straubliuką, kuriuo siurbia gėlių nektarą arba vaisių sultis. Kai nevalgo, straubliukas būna susuktas. Jie mėgsta svogūnų žiedus, rugiagėles, lelijas, levandas, alyvas, našlaites, mėtus. Tai pat mėgsta vaisius: bananus, kivių, apelsinus, arbūzus. O kai kurie siurbia net gyvūnų ašaras. Skonį jie jaučia su priekinėmis kojomis.

BITĖ

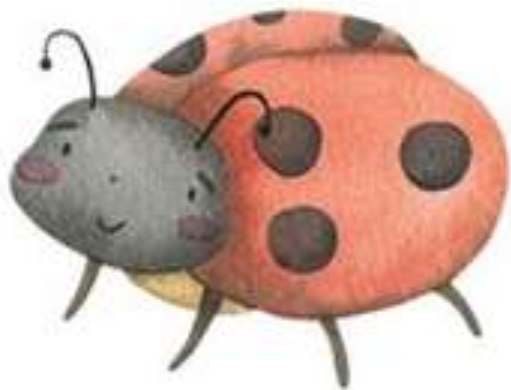

Bičių šeimą sudaro motinėle, tranai ir bitės darbininkės. Motinėle deda kiaušinius, tranai poruojasi su motinėle, o bitės darbininkės renka medų ir žiedadulkes iš pievų, lipdo korius ir dirba kitus darbus.

Bitė iš kiaušinėlio išsivysto per 21 dieną. Vasarą jos gyvena tik apie 6 savaites. Jos paplitusios visame pasaulyje, išskyrus Antarktidą. Bitės gyvena aviluose. Jos turi 6 kojas, 6 sparnelius, 5 akis, geluonį. Jos skiria tik geltoną ir mėlyną spalvas.

BORUŽĖ

Boružės dar vadinamos „dievo karvytės“. Jas galima pamatyti tarp sausų žolių ir lapų, pievose, laukuose, ant medžių. Jos naikina įvairius kenkėjus: amarus, blakes, erkes, kitus smulkius vabzdžius.

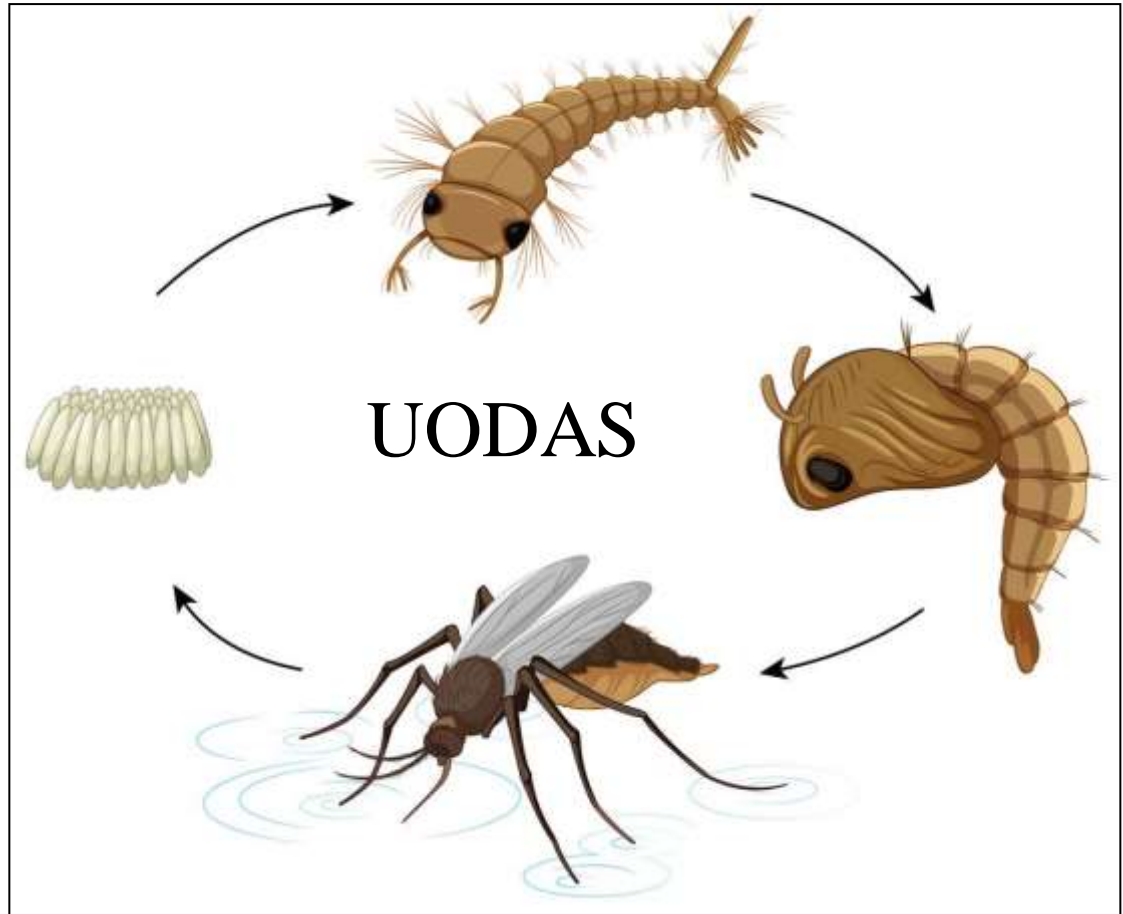
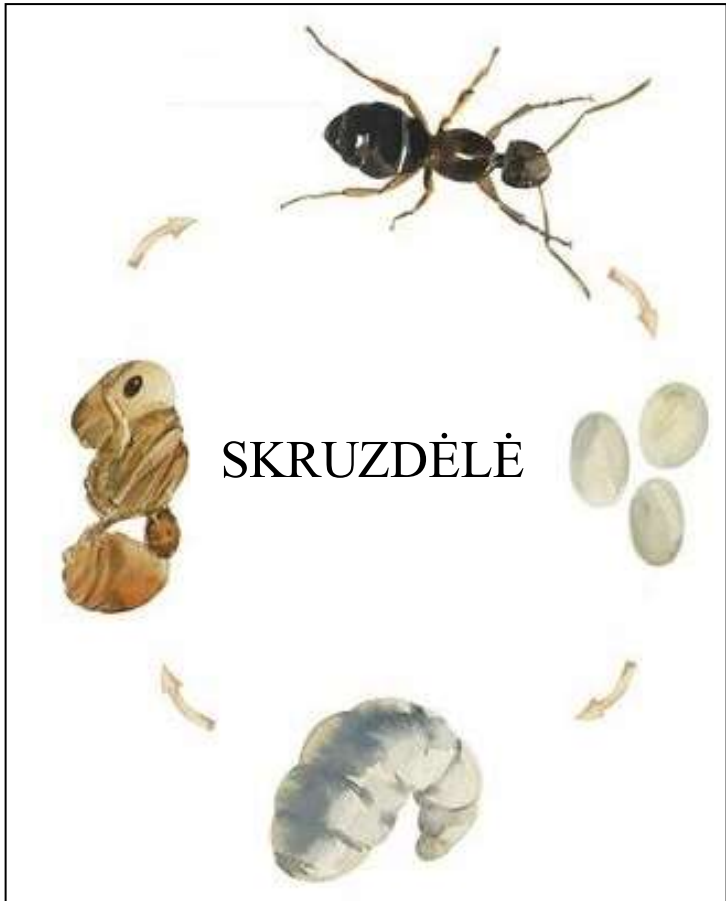
Boružės gali būti įvairių spalvų: raudonos, oranžinės, juodos, geltonos. Jos turi 6 kojas, 2 akis, du antsparnius, 2 sparnus. Boružės yra geros skrajūnės ir uolios keliautojos, bet dažniausiai ropoja. Lietuvoje gyvena 50 rūšių boružių. Dažniausia yra septyntaškė, taip pat dažna – penkiataškė. Dauguma boružių gyvena vienerius metus. Boružės išsivystyti gali nuo kelių savaičių iki kelių mėnesių.

ELNIARAGIS

Elniaragis didžiausias Europos ir Lietuvos vabalas. Tai labai reta rūšis. Įrašytas į Lietuvos raudonąją knygą. Jis turi į priekį atsikišusius didžiulius žandus, panašius į elnio ragus. Dažniausiai gyvena lapuočių medžių miškuose, ypač ąžuolynuose, bet galima rasti ir parkuose. Elniaragis yra naudingas: greitina trūnijančio medžio irimą.

Tai ilgiausiai besivystantis vabalas, apie 3-5 metus. Suaugę vabalai gyvena apie mėnesį. Minta ąžuolo ir beržo sultimis, negyva mediena. Jie aktyvūs vakarais, temstant.

SKRUZDĖLĖ

Skruzdėlė turi 6 kojas, bet neturi ausų, o kai kurios ir akių. Ji yra viena ilgiausiai gyvenančių vabzdžių. Gali išgyventi net iki 30 metų. Skruzdėlė yra ir stipri. Gali pakelti net 50 kartų už save didesnę svorį. Jos labai greitos. Skruzdėlės gyvena skruzdėlyne. Skruzdėlyną padaro iš žemės grumstelių ir augalų dalelių (lapų, spyglių, šakų, žolių stiebelių). Juos dar gali įsirengti po žeme, medžio kelmuose ar kamienuose. Skruzdėlės skruzdėlyne yra pasidalinusios pareigomis. Tai darbininkės, kareiviai, motinėlės, tranai.

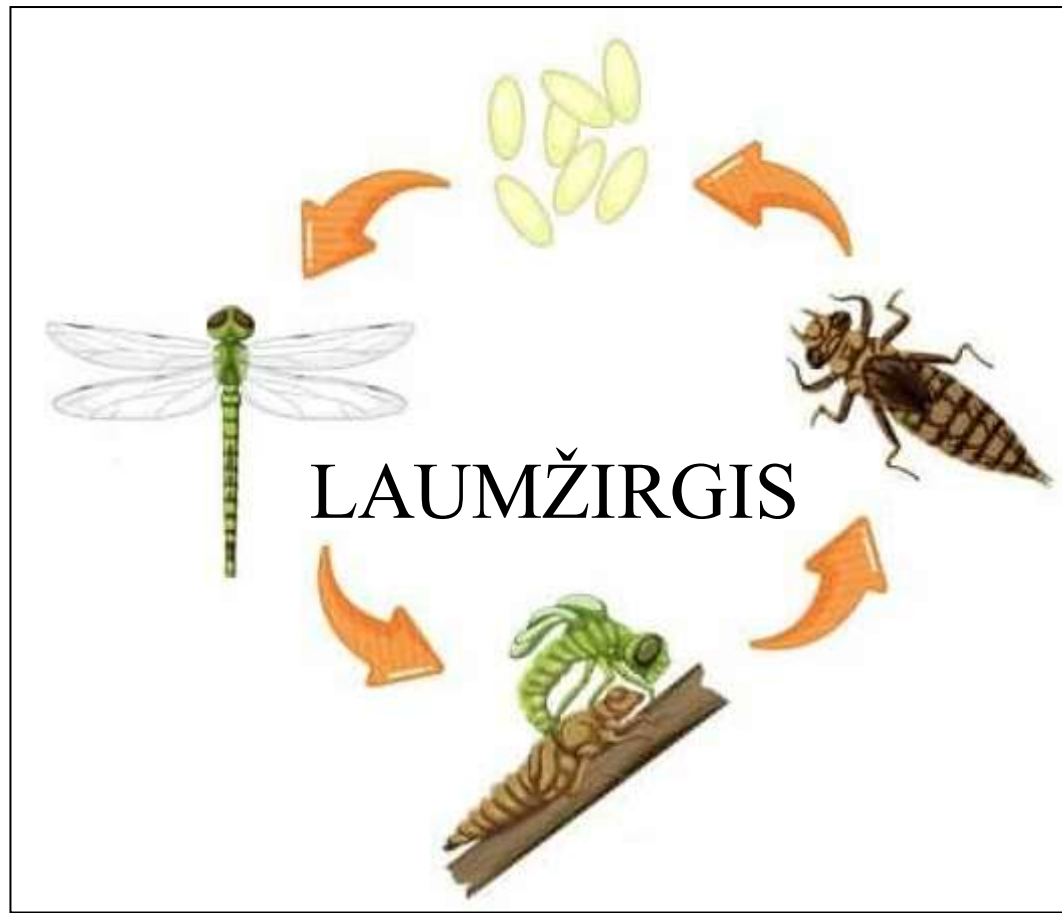
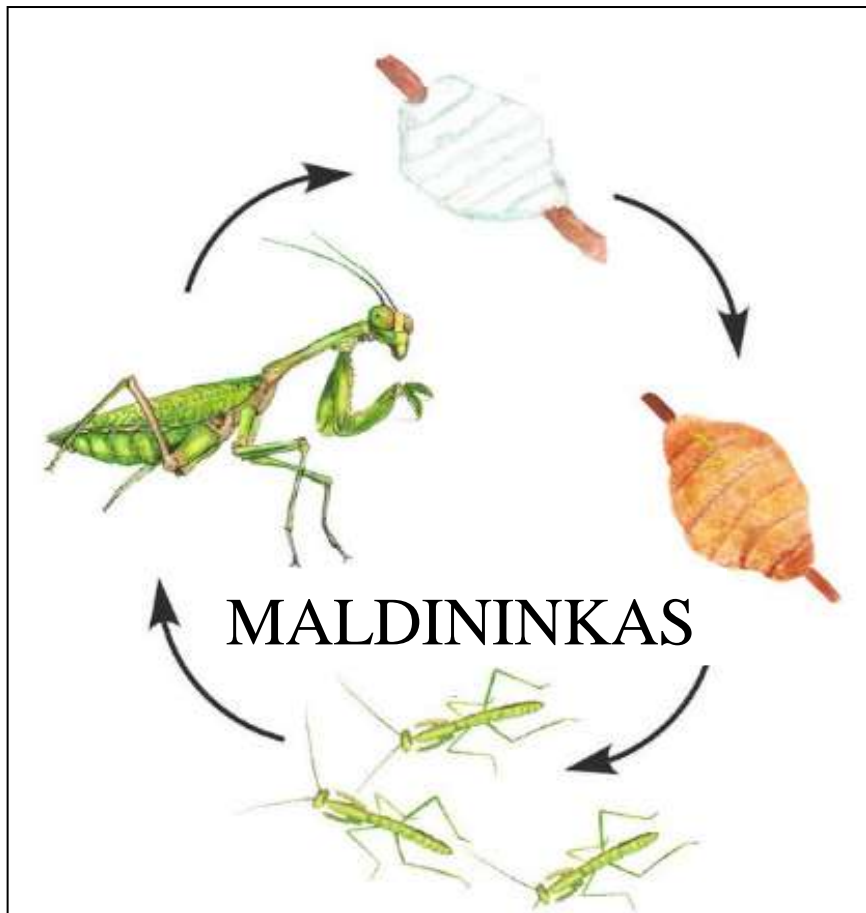
Jos minta vabzdžiais, vorais, sraigėmis, šimtakojaus, sėklomis, vaisiais, nektaru. Skruzdėlės gintis gali ir pulti gali kąsdamos, geldamos ar papurkšdamos cheminių medžiagų.

UODAS

Uodai yra patinai ir patelės. Įkanda ir siurbia kraują tik patelė. Ji siurbia karvių, arklių ir žmonių kraują. Patinai minta tik augalų sultimis ir nektaru. Patinai gyvena trumpiau negu patelės. Uodai yra aktyviausi vakarais ir naktį. Jiems patinka šiluma ir drėgnos vietos, kuriose yra vandens. Uodus traukia žmogaus prakaitas ir juodi atspalviai. Todėl būnant gamtoje geriau rengtis šviesiais rūbais.

Uodai kiaušinėlius deda į vandenį. Uodas išsivysto per 1-2 savaites. Jie labai greitai skrenda. Per valandą gali nuskristi net 2 km. Uodus mėgsta žuvis, paukščiai, laumžirgiai, šikšnosparniai, net kai kurie gyvūnai.

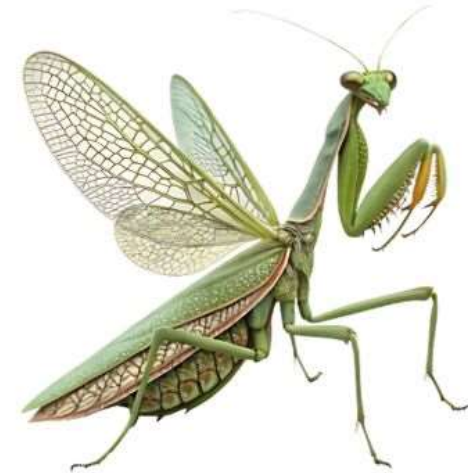
LAUMŽIRGIS

Laumžirgiai yra dideli, ryškūs, gerai skraidantys vabzdžiai su ilgu pilveliu ir labai didelėmis akimis. Sparnai permatomi ir gysloti. Turi net 5 akis – 2 didelės ir 3 mažas. Laumžirgiai turi 6 poras kojų. Dauguma jų gyvena 3 savaites. Jie skraido prie vandens telkinių, pievose ir laukymėse. Jie labai greiti ir per valandą gali nuskristi net 50 km. Minta musėmis, boružėmis, drugeliais. Maistą medžioja virš vandens, virš pievų augalų, pamiškėse. Jie visada alkani. Vienu metu gali suėsti 5 muses, o per dieną – 40 musių.

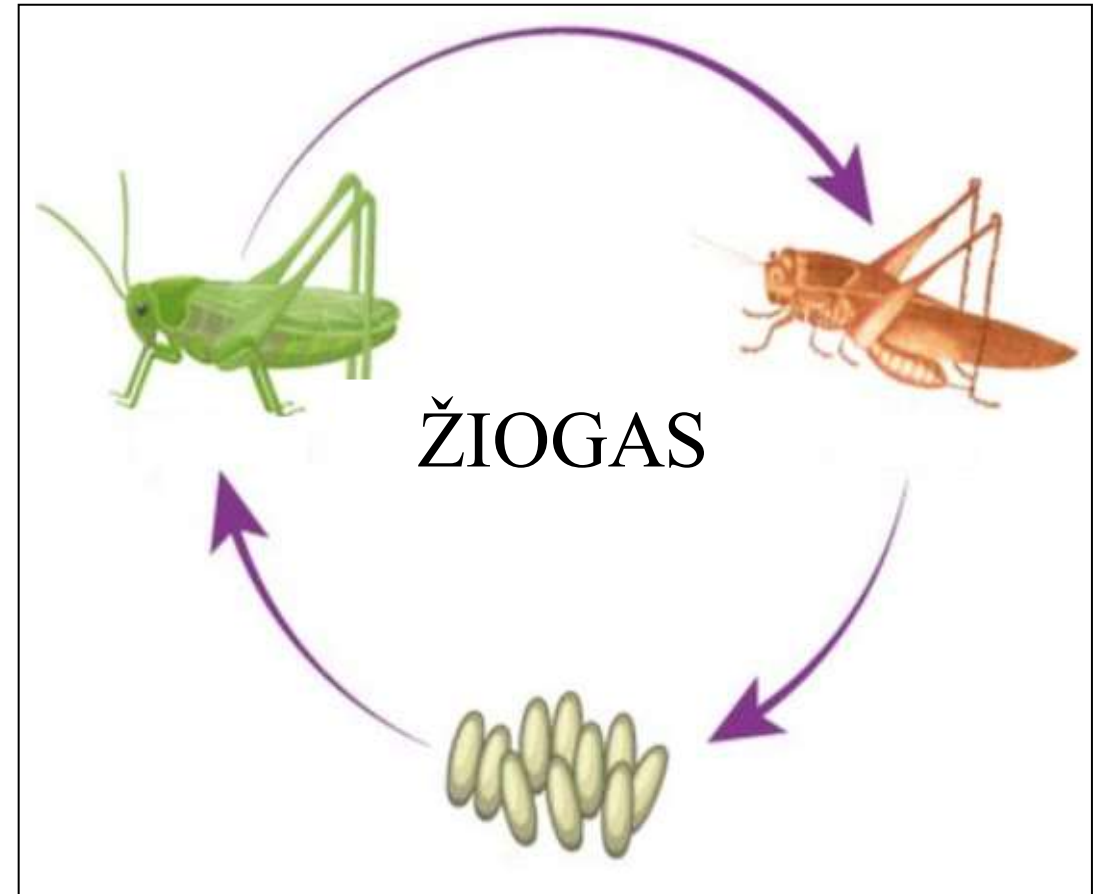
Laumžirgiai dar vadinami žirgeliais.

MALDININKAS

Maldininkų kūnas pailgas, trikampė galva labai judri, kojos ilgos. Priekines kojas laiko suglaudusias, tarsi sudėtas maldai. Nuo to kilo jų pavadinimas. Su priekinėmis jomis jis čiumpa grobį. Maldininkas plėšrus vabzdys. Minta už save mažesniais vabzdžiais. Turi 5 akis.

Jie būna įvairiausių spalvų: nuo žalios, rudos, gelsvos iki juodos. Spalva priklauso nuo temperatūros – kuo šalčiau, tuo išsiriti žalesni maldininkai. Maldininkai mėgsta šilumą, sausesnes pievas, kur gerai apšviečia saulė. Naktį juos vilioja šviesa ir dažnai aptinkami prie apšviestų vitrinų, reklaminių iškabų.

VORAS

Voras turi 8 kojas ir neturi sparnų. Jų prastas regėjimas, nors jiems jis ir nereikalingas. Aukas jie gaudo suregžtais voratinkliais. Vorai sugeba gaminti voratinklių šilką, kuris yra labai tvirtas. Voratinklis naudojamas medžioti, gyventi arba keliauti iš vienos vietos į kitą. Jie ėda muses, uodus. Dauguma jų gyvena iki vienerių metų. Vieni vorai mėgsta būti soduose, miškuose, kiti ieško šiltų, tamsių vietų – plyšių, kampų, užkampių.

Būna šokinėjančių vorų. Kai kurie praleidžia savo gyvenimą po vandeniu. Vorai yra naudingi. Jie mažina uodų, musių, tarakonų ir kitų kenksmingų vabzdžių būrius.

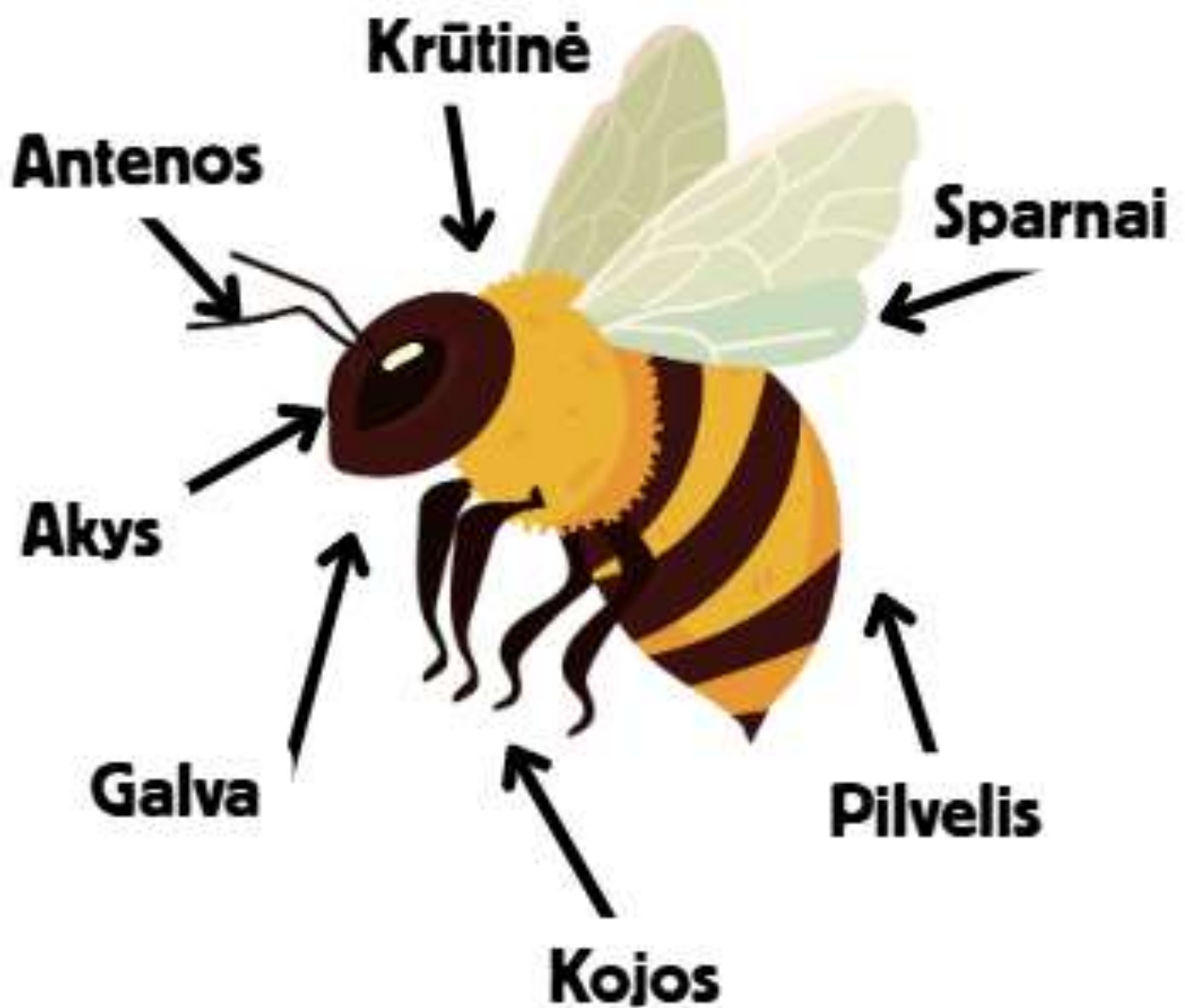
ŽIOGAS

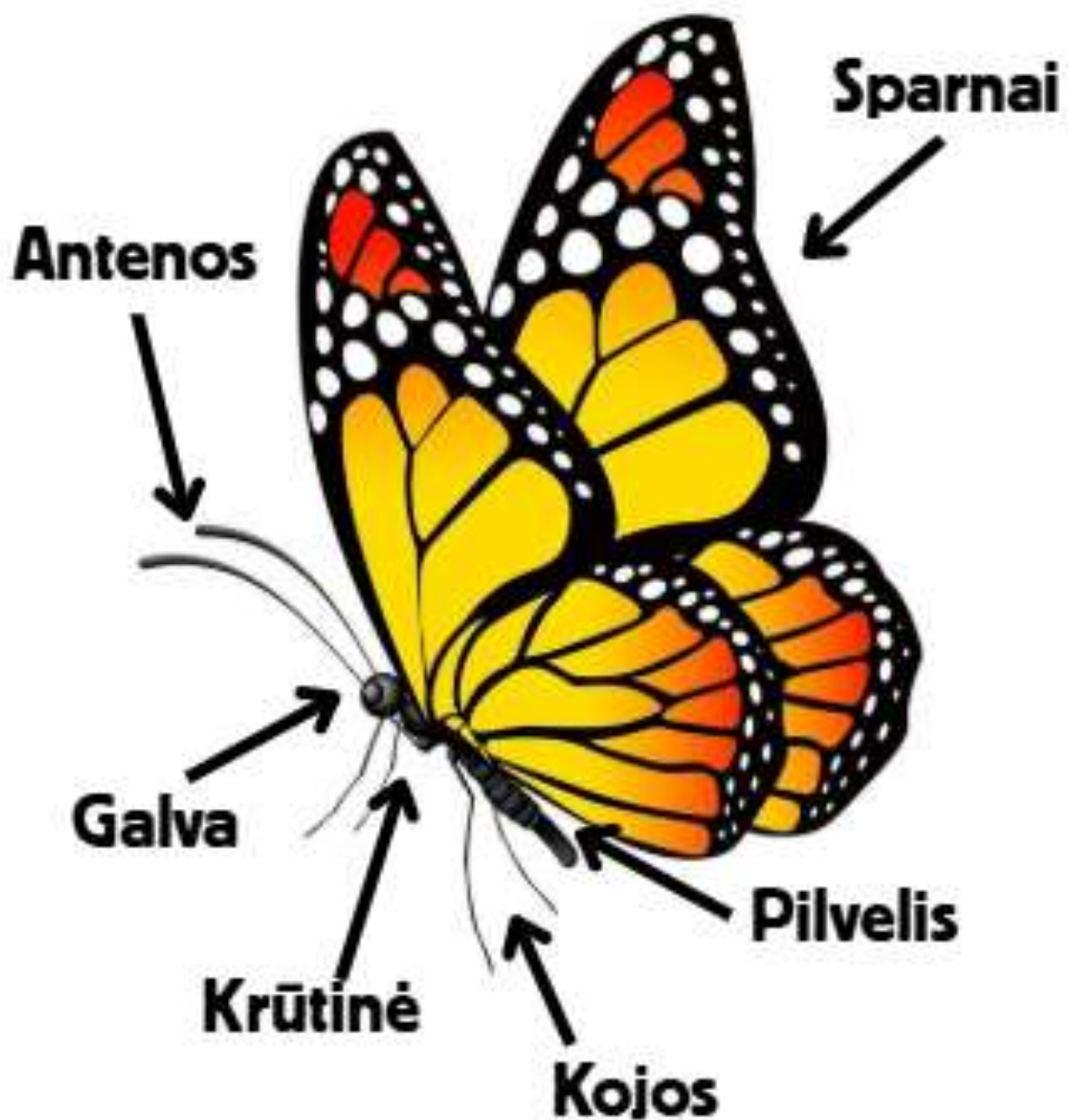
Žiogo ausys yra priekinėse kojose. Jie svirpia ne su kojomis, o sparnų pradžioje turi tamsesnę svirpimo organą ir garsą išgauna virpindami sparnus. Žiogo patelė nesvirpia. Užpakalinės kojos tvirtos, ilgos, pritaikytos šokinėti. Žiogas turi ilgus ūsus, o patelė turi ilgą kardą užpakalyje. Tas kardas yra kiaušdėtis. Juo į žemę deda kiaušinius.

Žiogai būna aktyvūs vakarais. Tada laukuose girdimas jų svirpimas. Jie būna žalios arba rudos spalvos. Pritaikę gyventi tarp augalų: ant medžių, krūmų, tarp aukštų žolių, pievose, sunkiai pastebimi. Minta vabzdžiais ir jų lervomis, įvairiais minkštais žoliniais augalais.

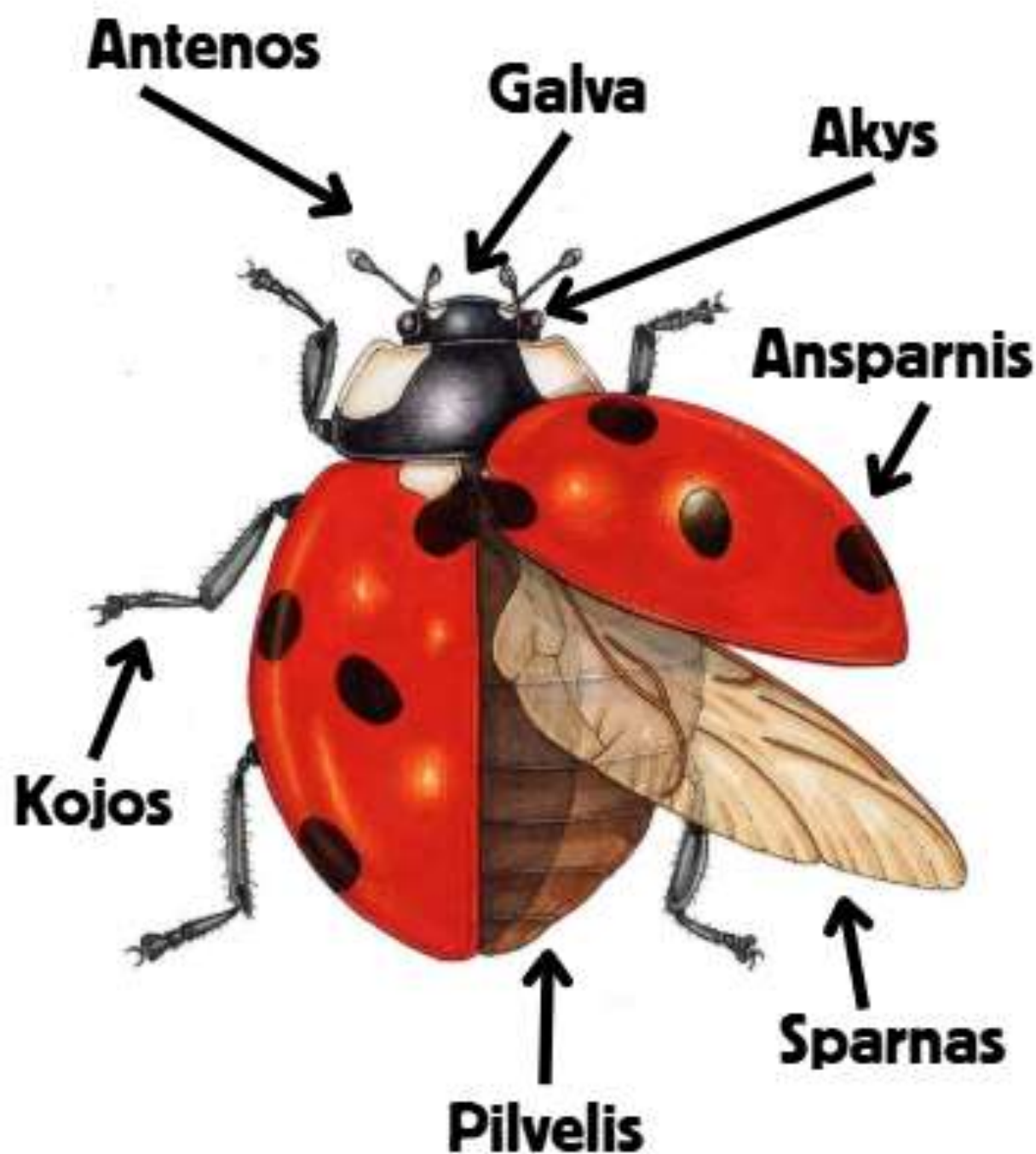
BITĖS KŪNO DALYS

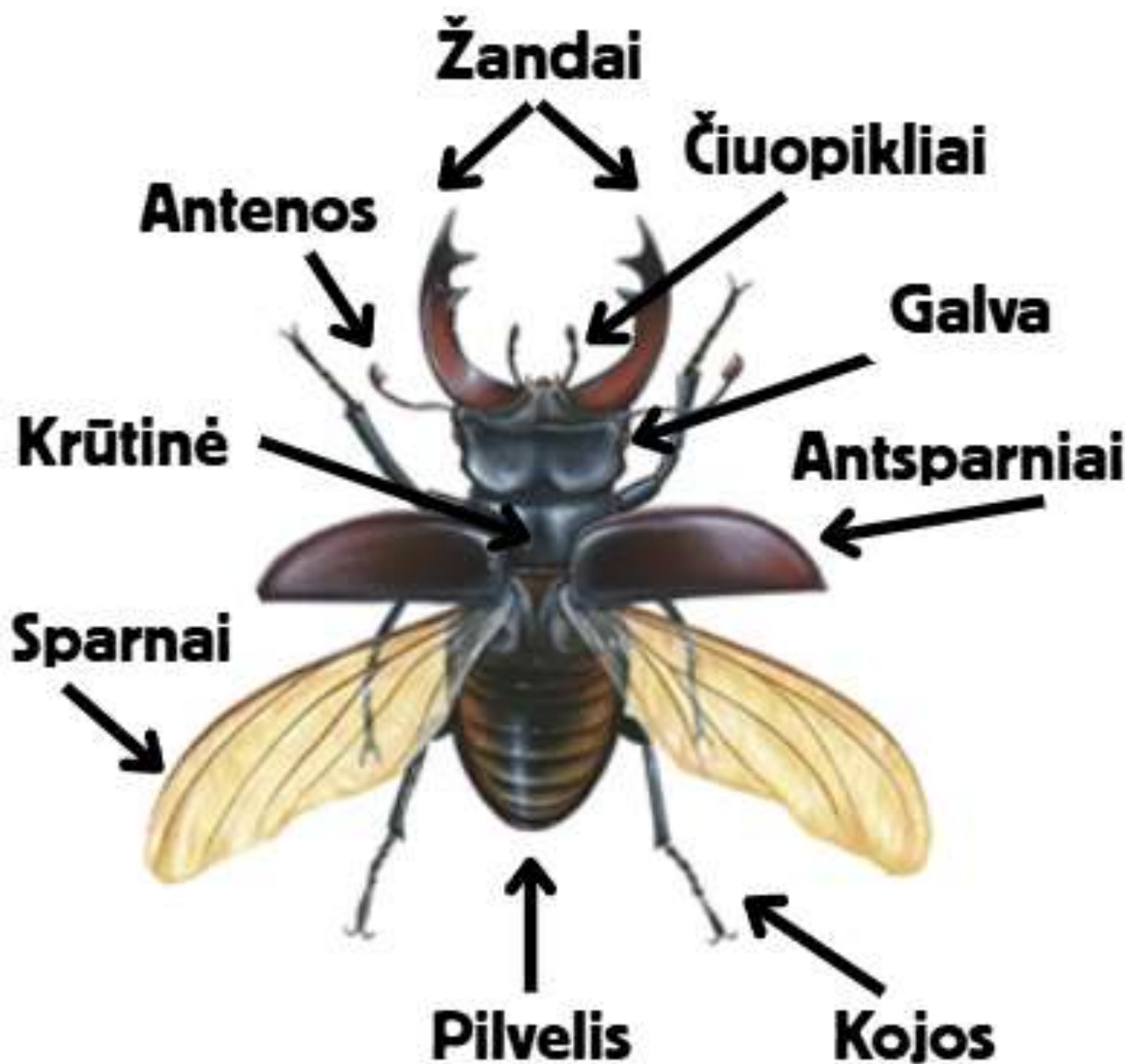
DRUGELIO KŪNO DALYS

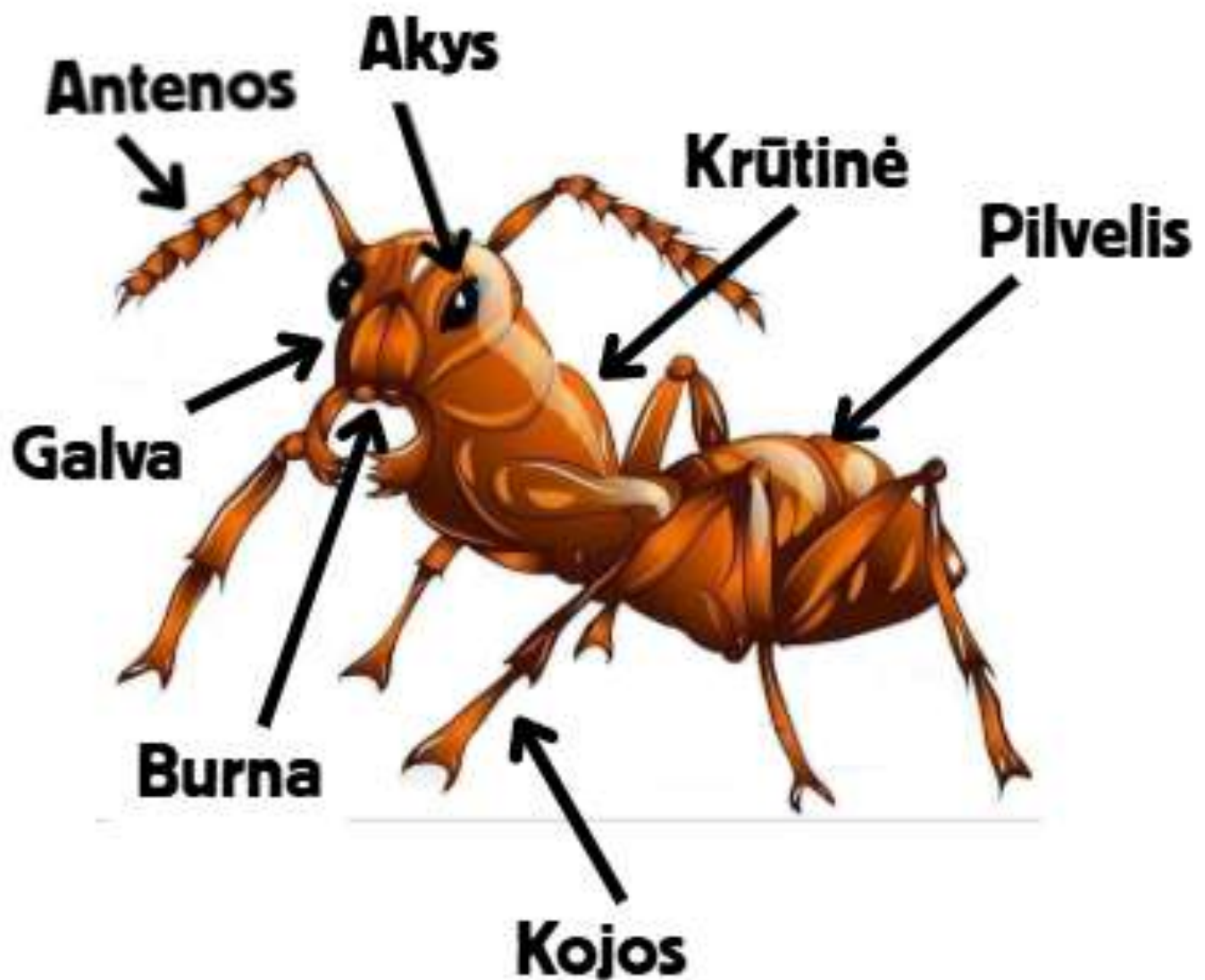
BORUŽĒS KŪNO DALYS

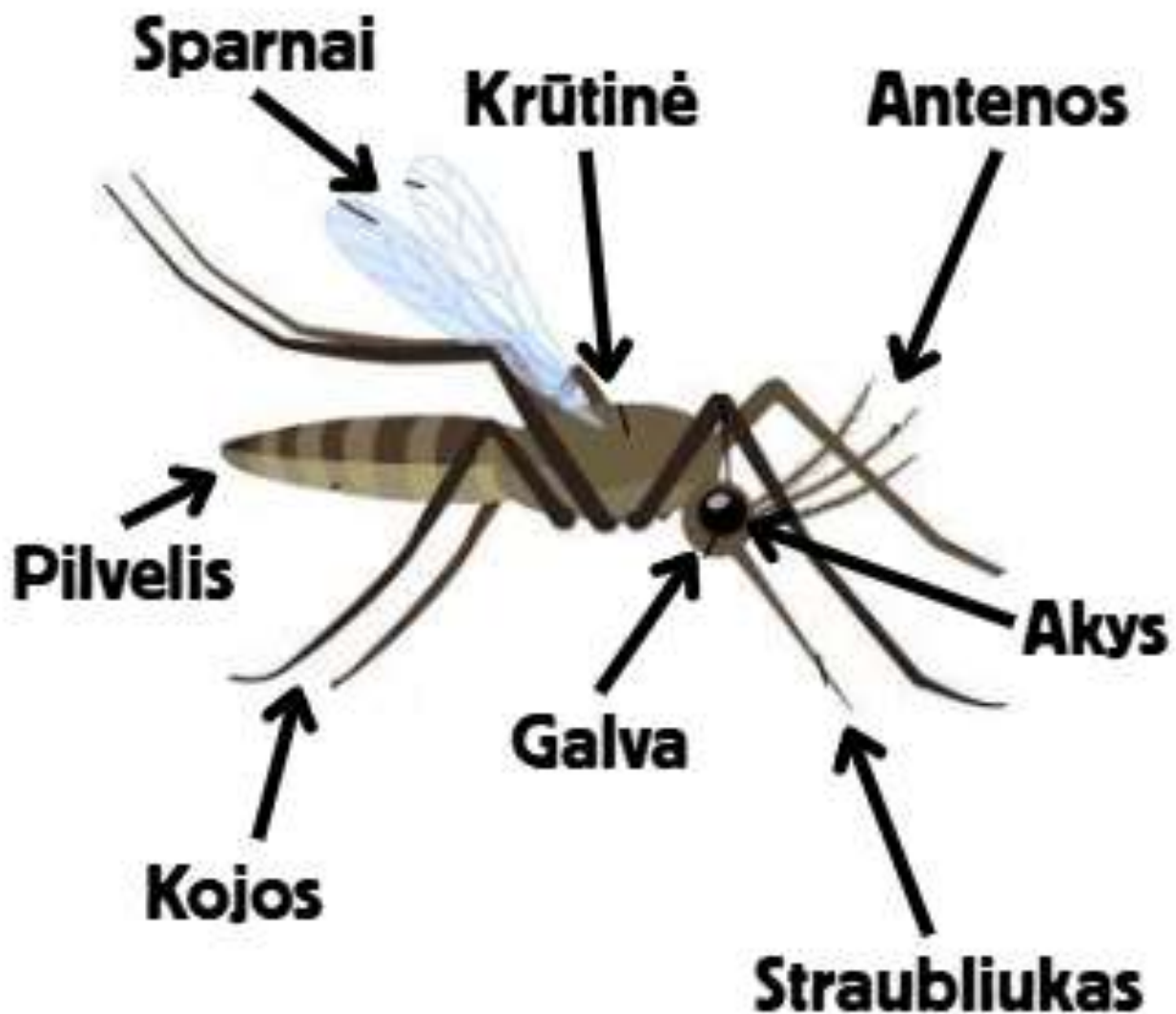
ELNIARAGIO KŪNO DALYS

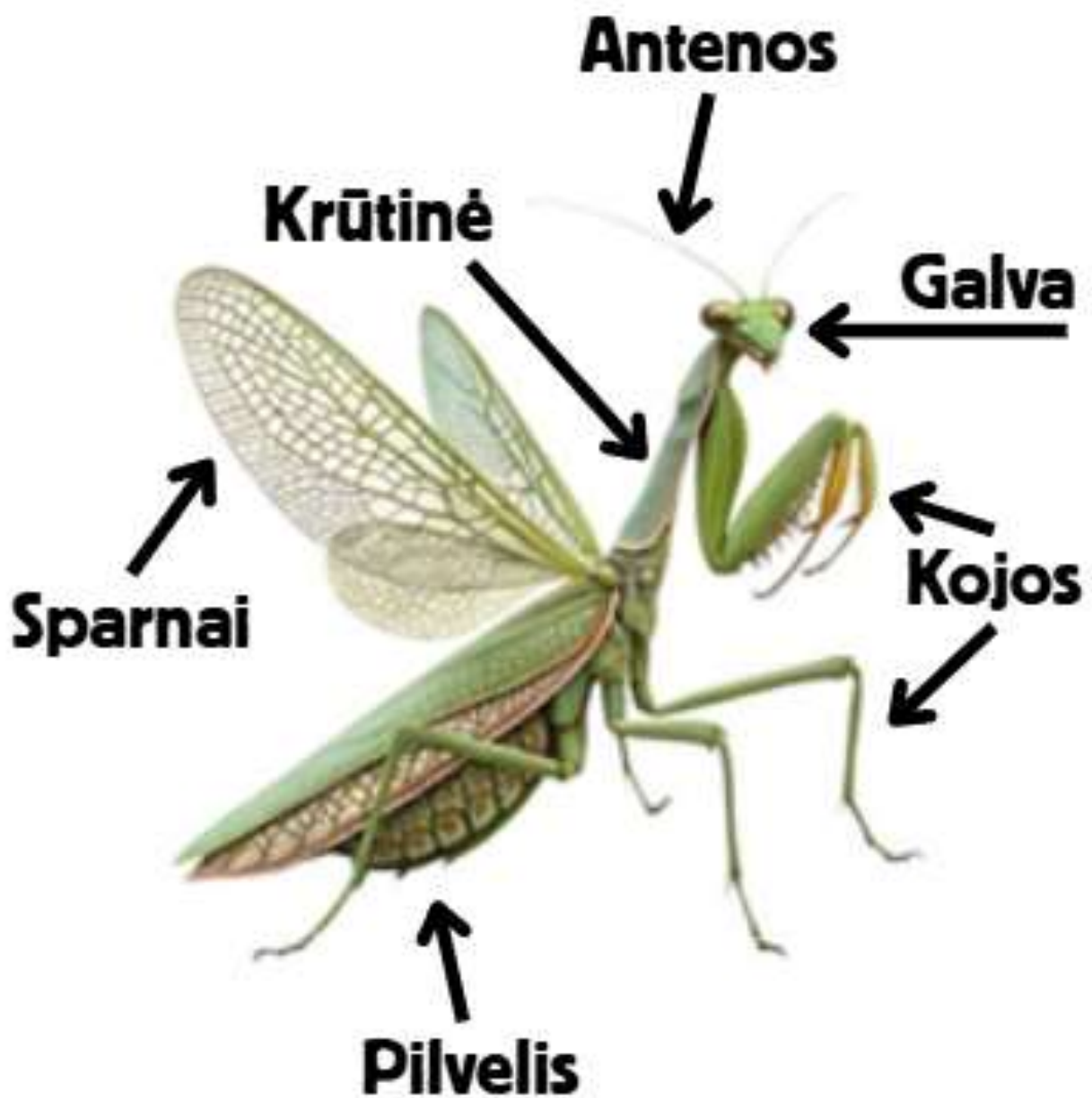
SKRUZDĒS KŪNO DALYS

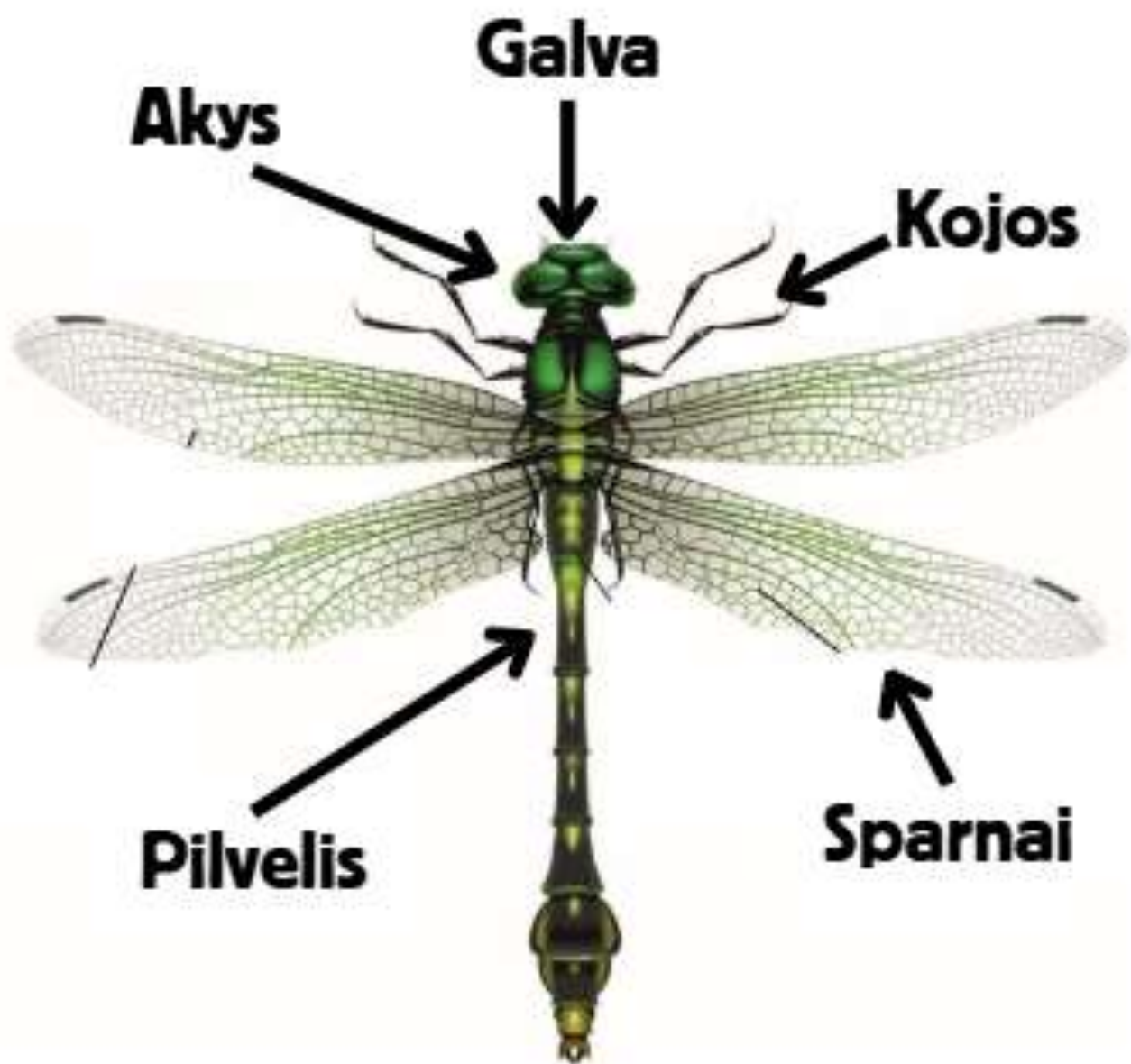
UODO KŪNO DALYS

MALDININKO KŪNO DALYS

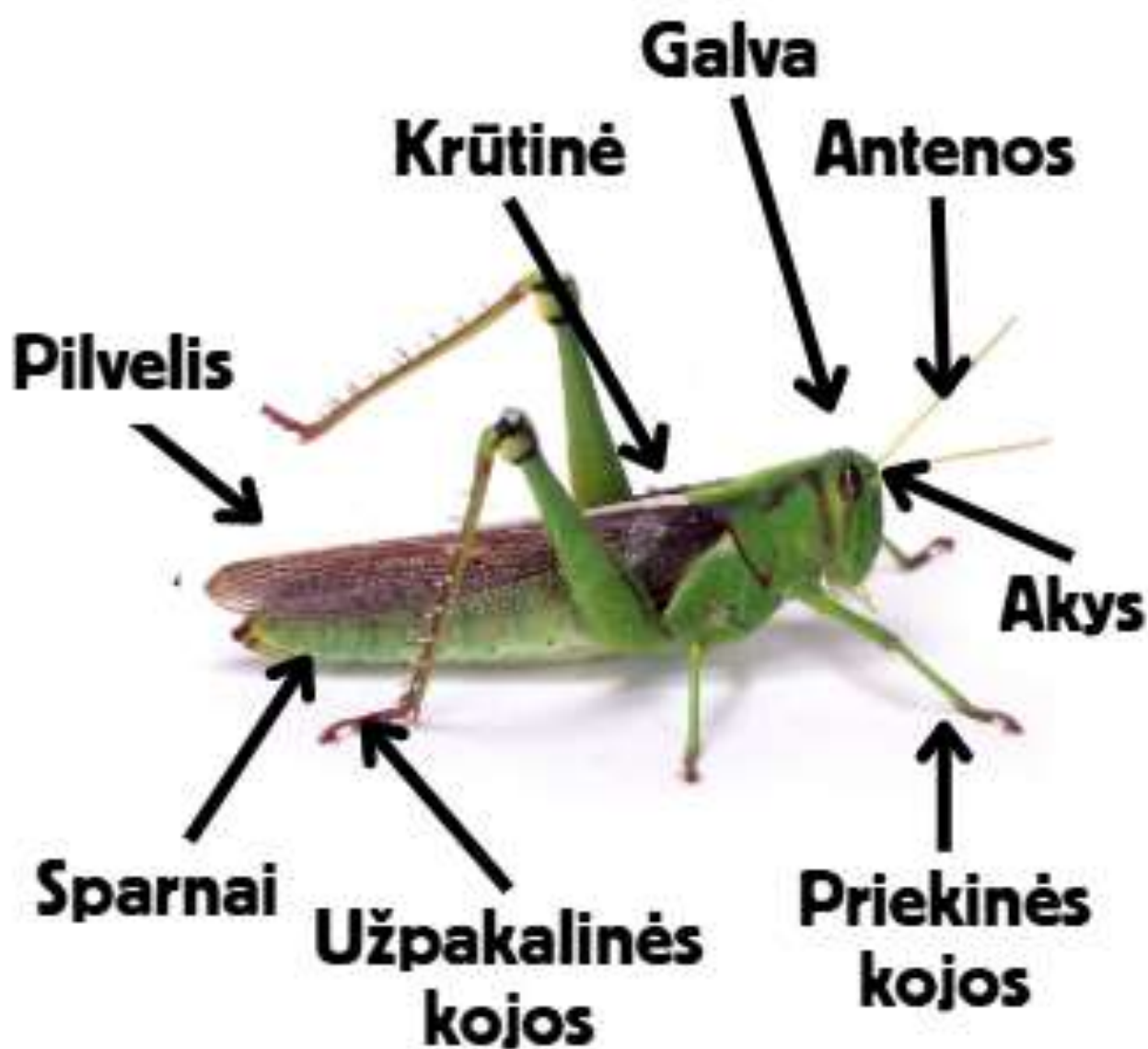
LAUMŽIRGIO KŪNO DALYS

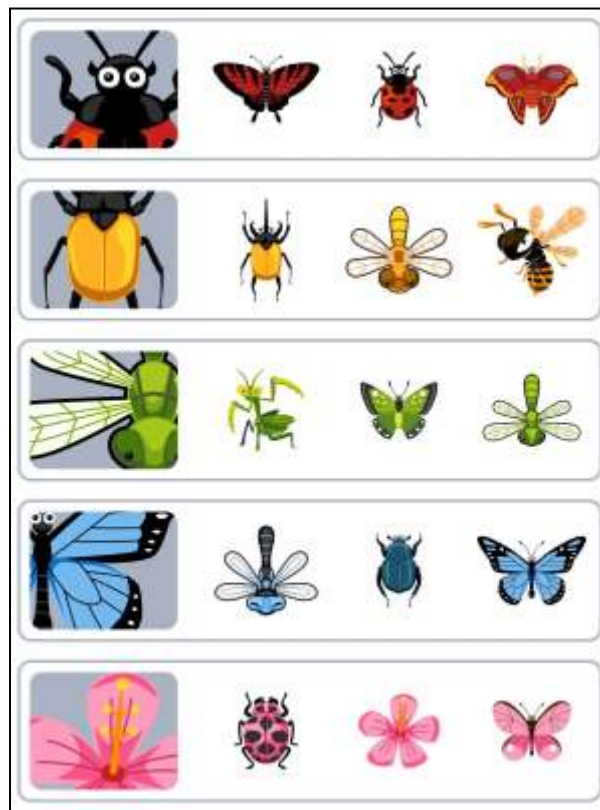
VORO KŪNO DALYS

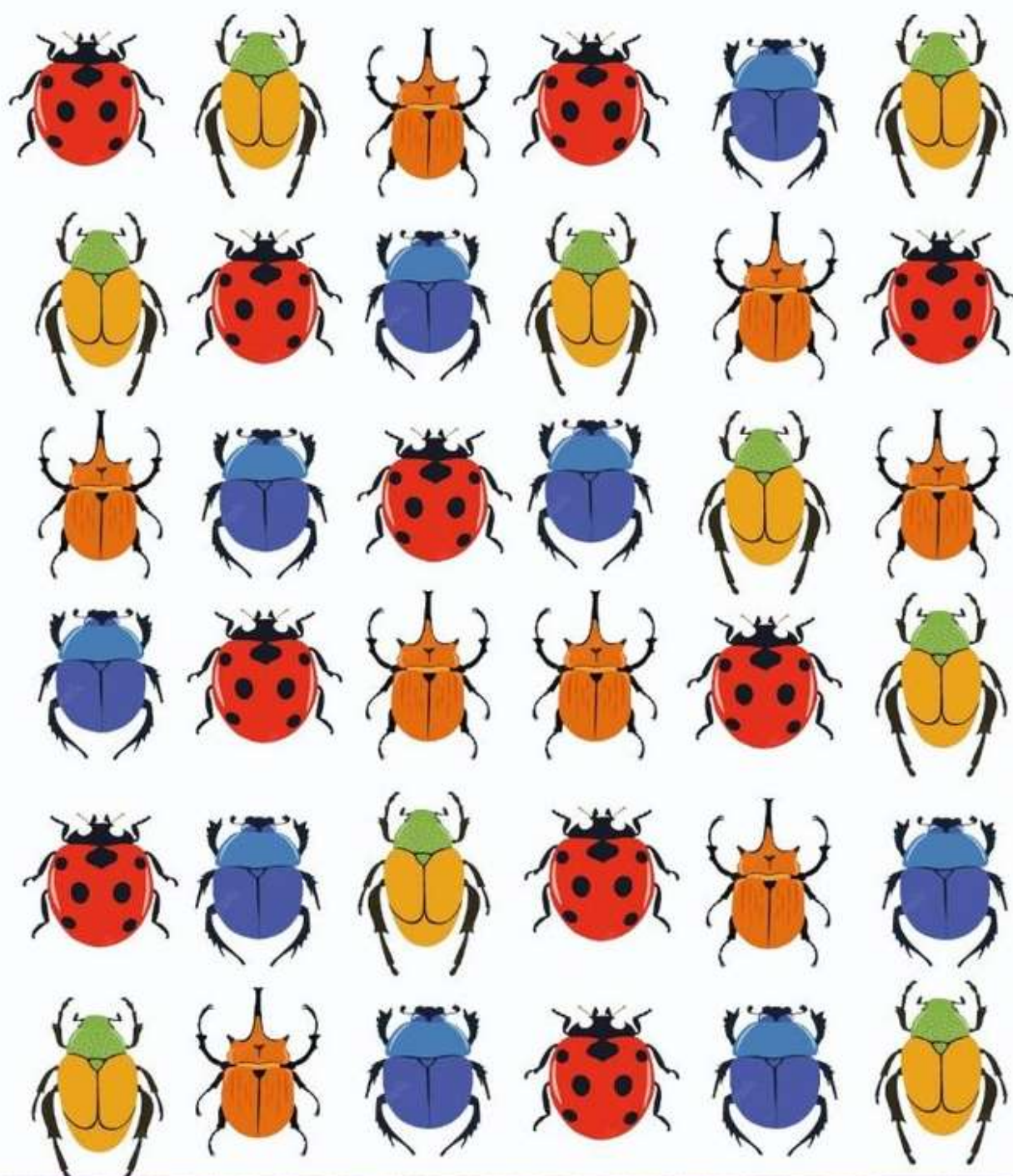
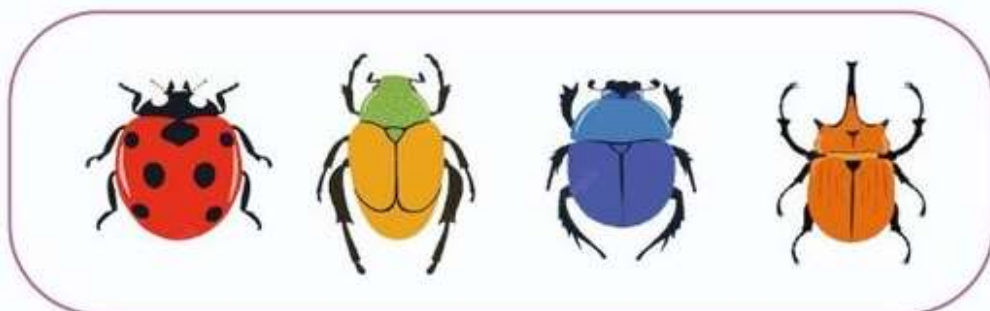
ŽIOGO KŪNO DALYS

ATSPĒK, KURIO VABZDŽIO AR VABALO NUOTRAUKA IŠDIDINTA. APIBRĒŽK.

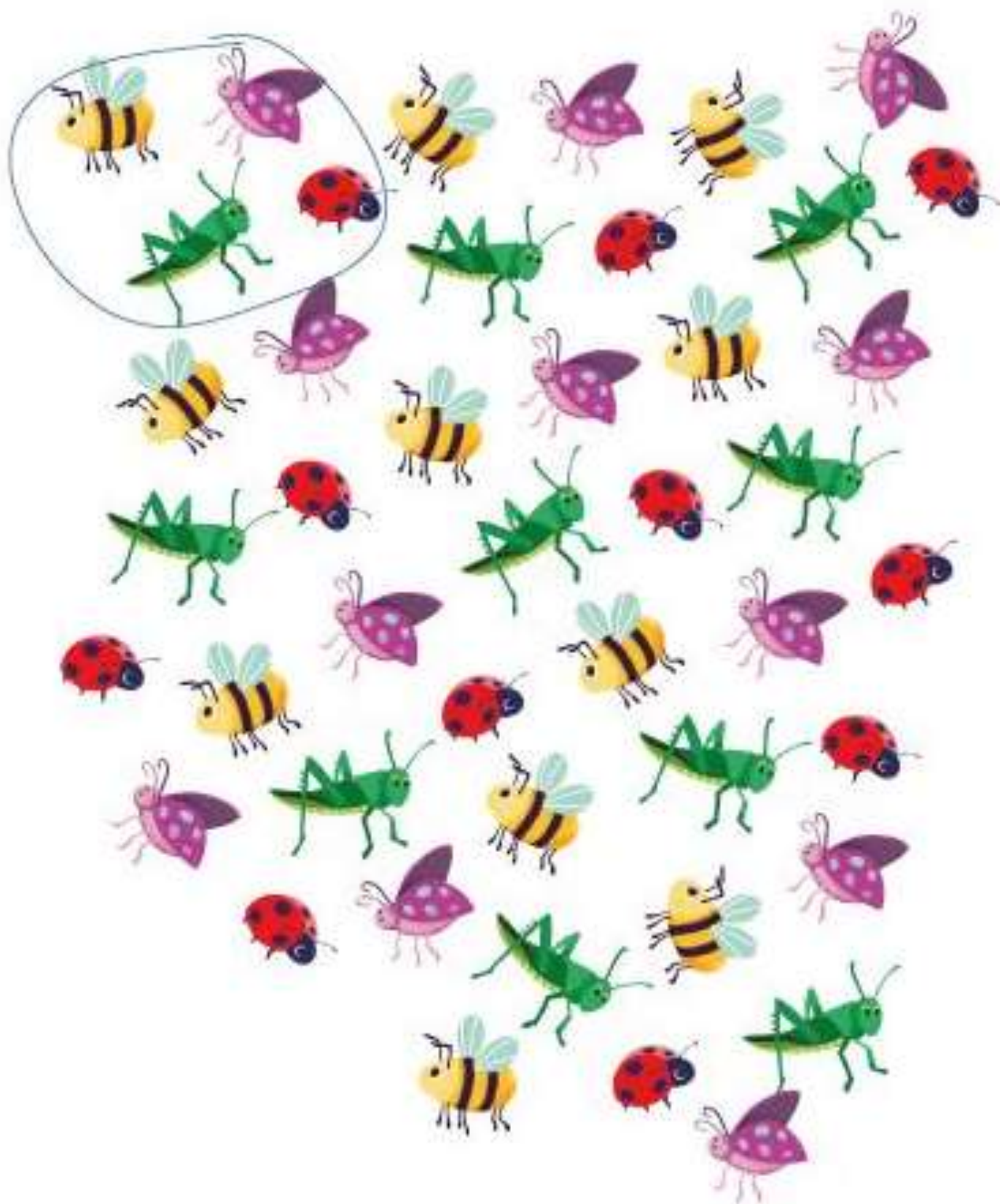
SURASK IR APIBRĖŽK NURODYTĄ VABALŲ SEKĄ.

SURASK IR PAŽYMĖK, KAIP PARODYTA PAVYZDYJE.

APIBRĒŽK PO 4 VABZDŽIUS.

SUSKAIČIUOK VABZDŽIUS IR PARAŠYK SKAITMENIS.

The image displays a collection of 25 insects arranged in a grid. The insects are: 10 bees (yellow and black stripes), 5 ladybugs (red with black spots), 5 blue butterflies, 5 brown beetles, 5 green caterpillars, and 5 green grasshoppers. Below the main grid, there are two rows of insects, each followed by an empty square box for counting.

	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>

PAŽYMĖK KIEKVIENĄ VABALĄ NURODYTU SIMBOLIŲ.

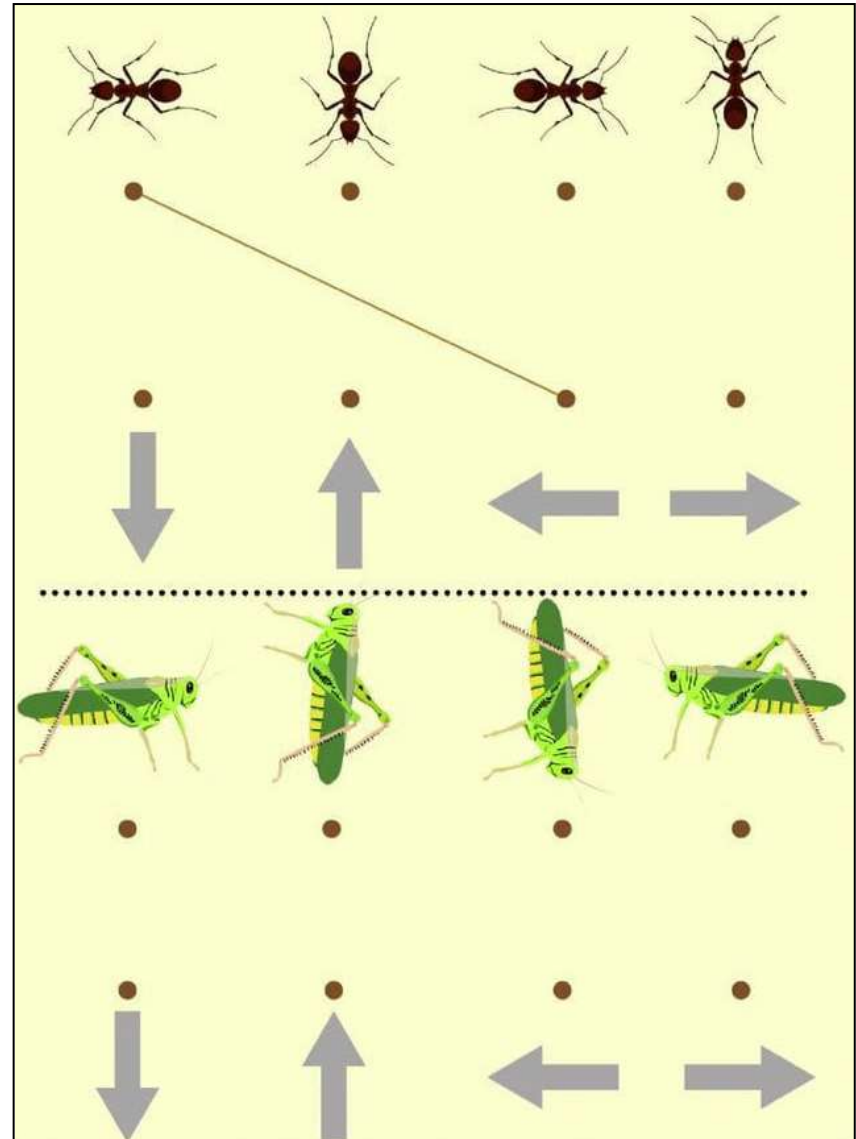
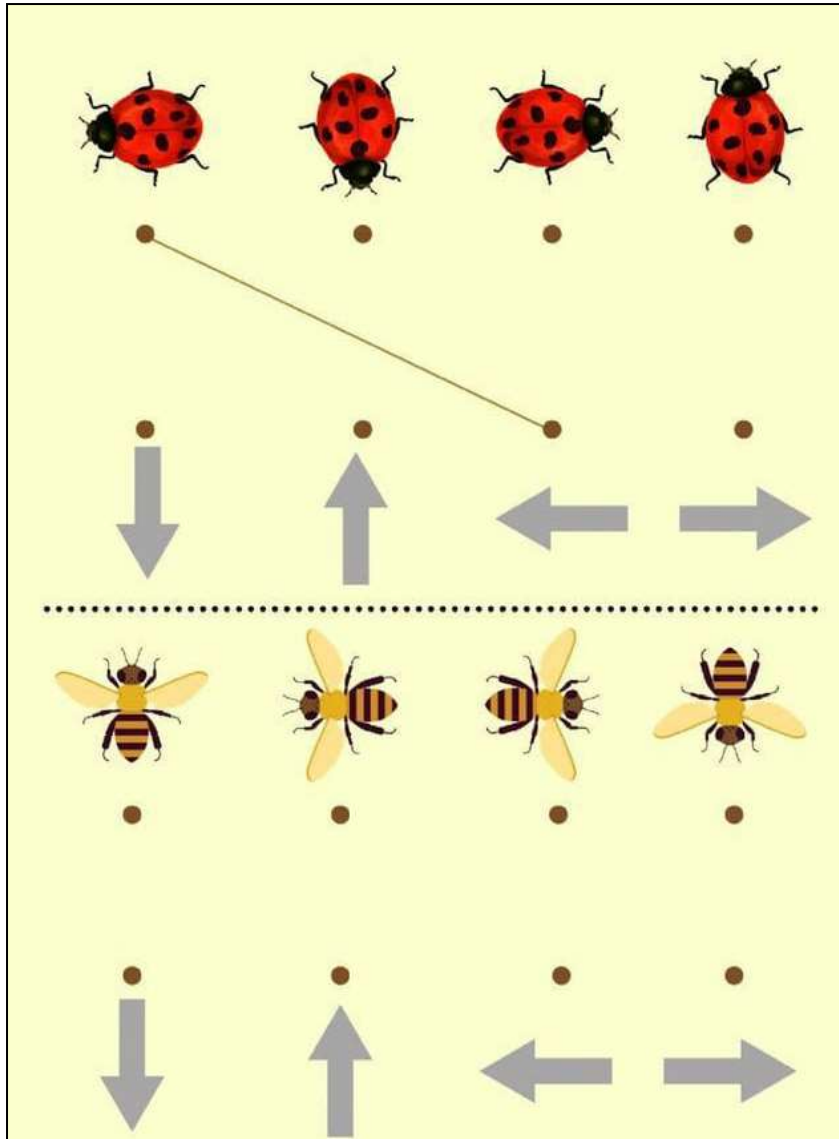
				
+	○	⌒	●	—

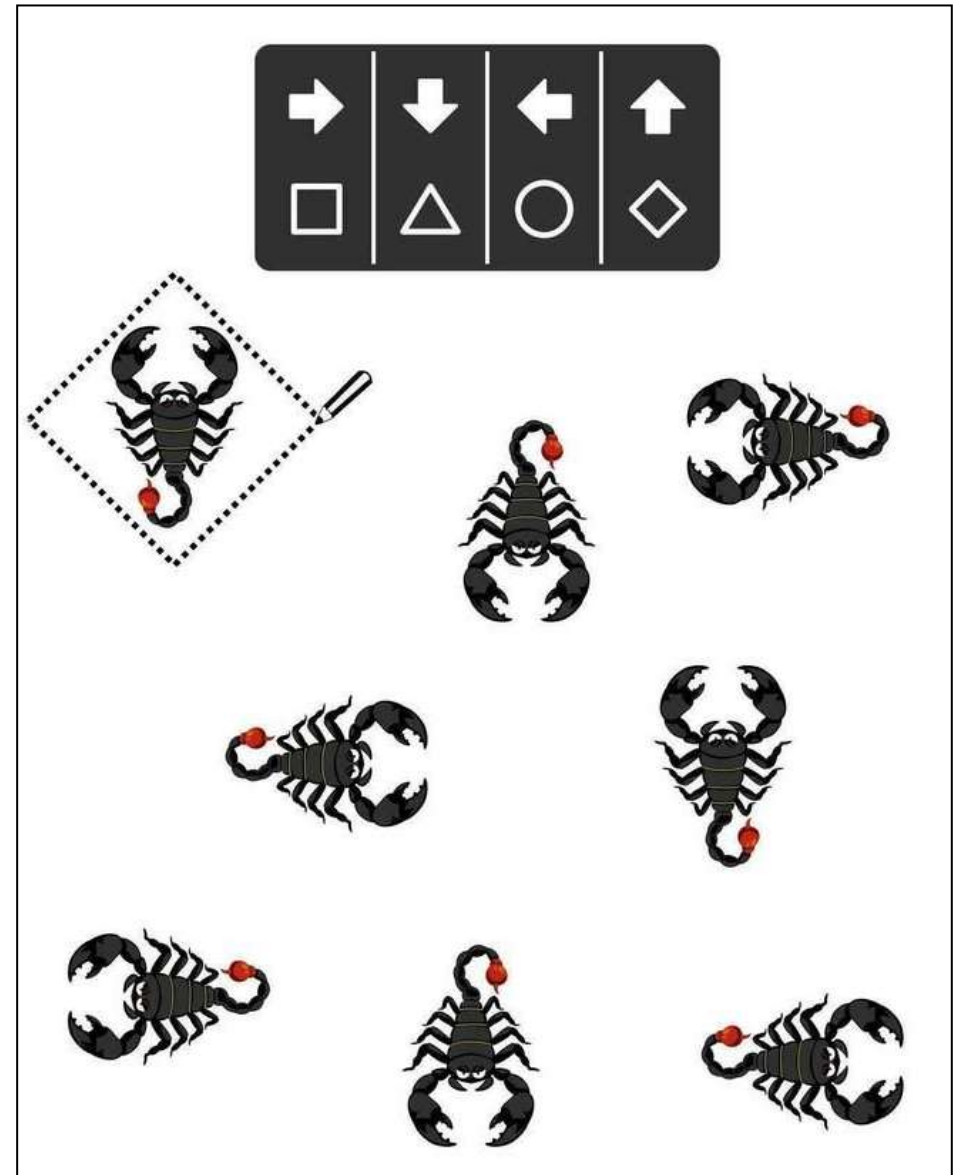
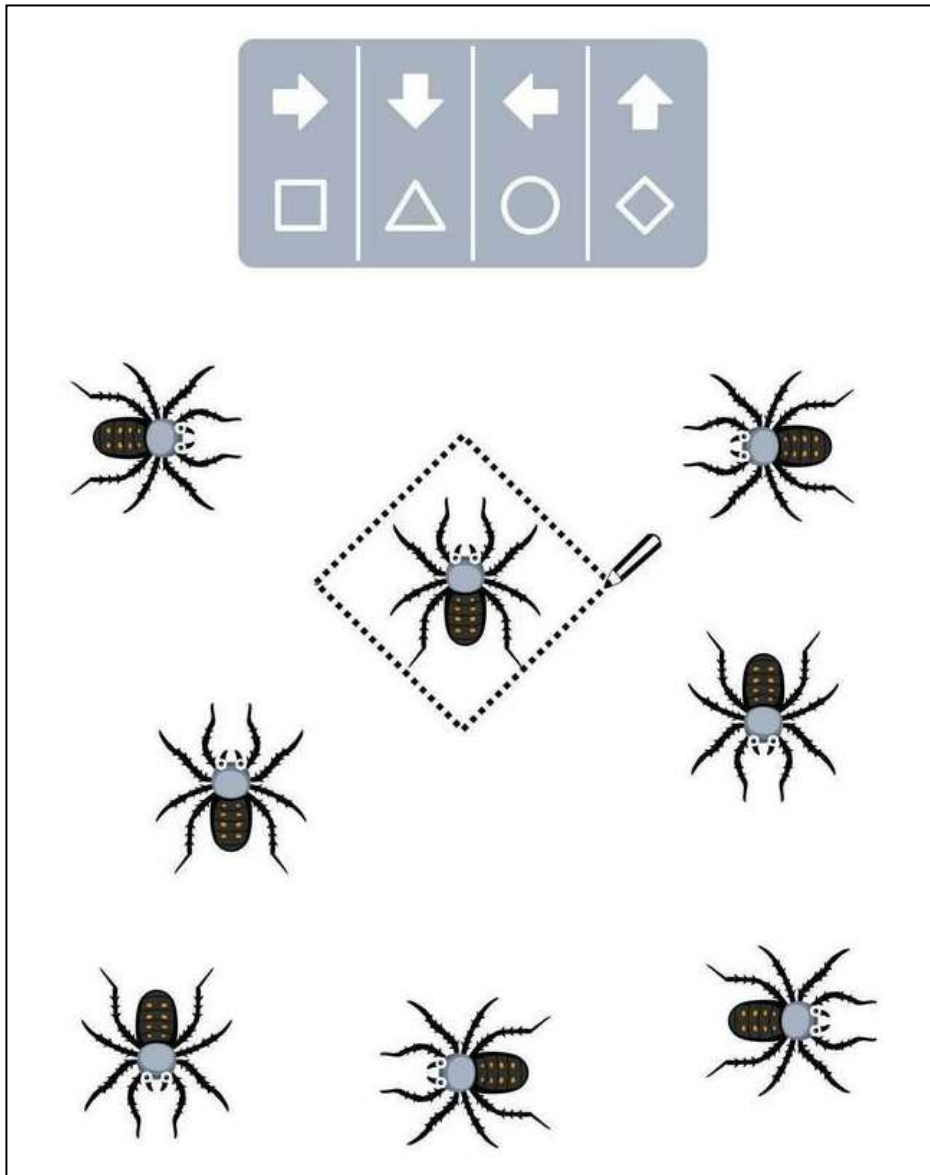
					

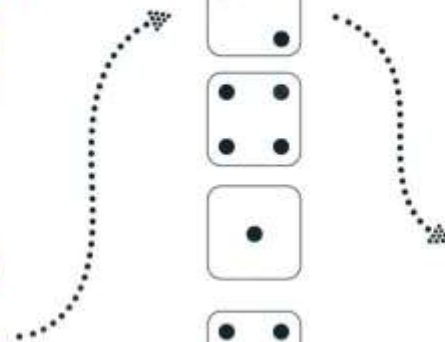
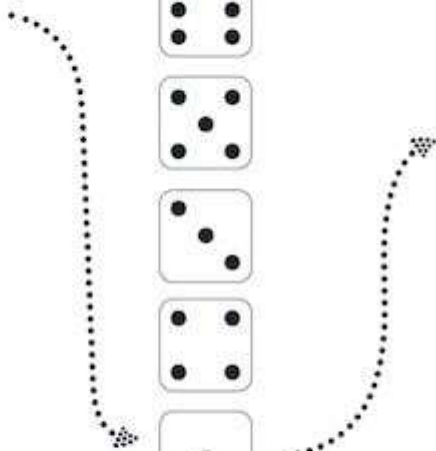
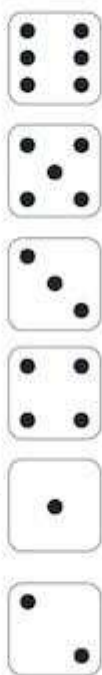
NUVESK VABZDĮ PRIE TINKAMOS RODYKLĖS.

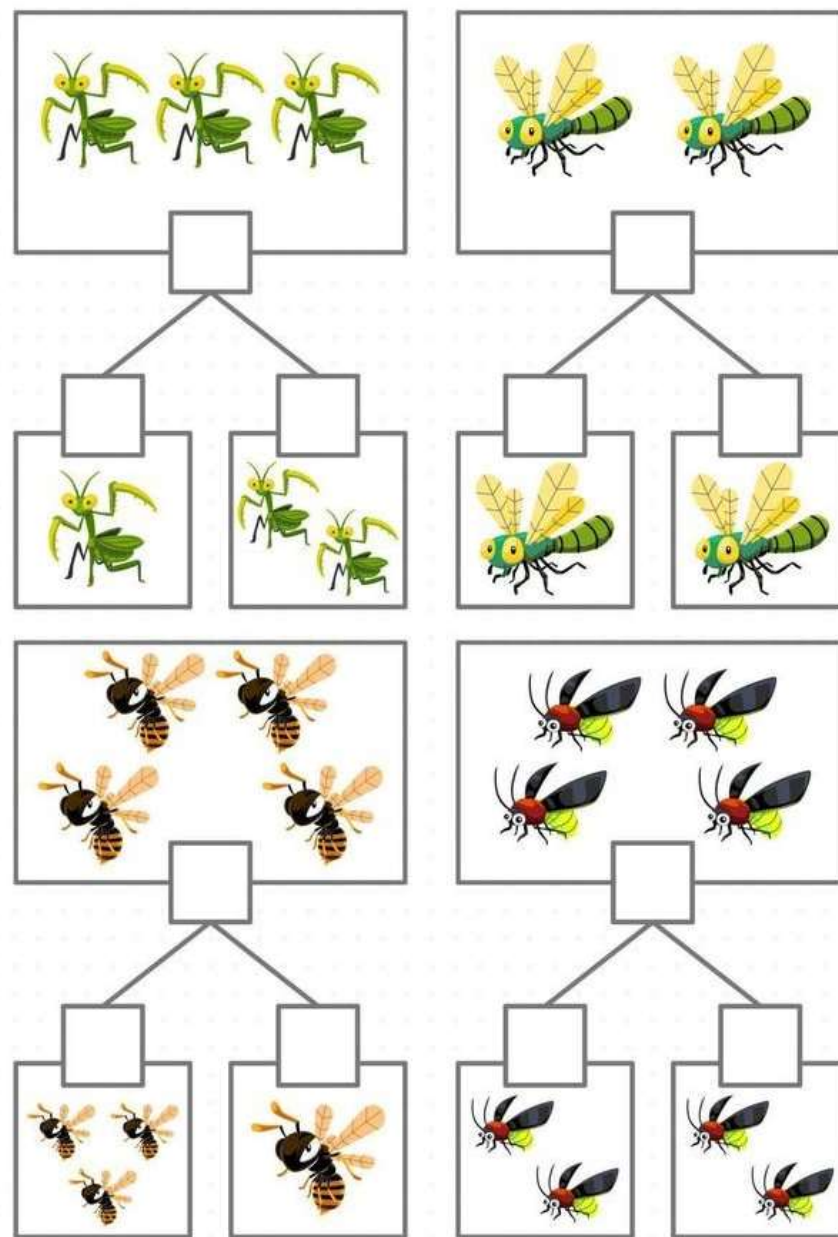
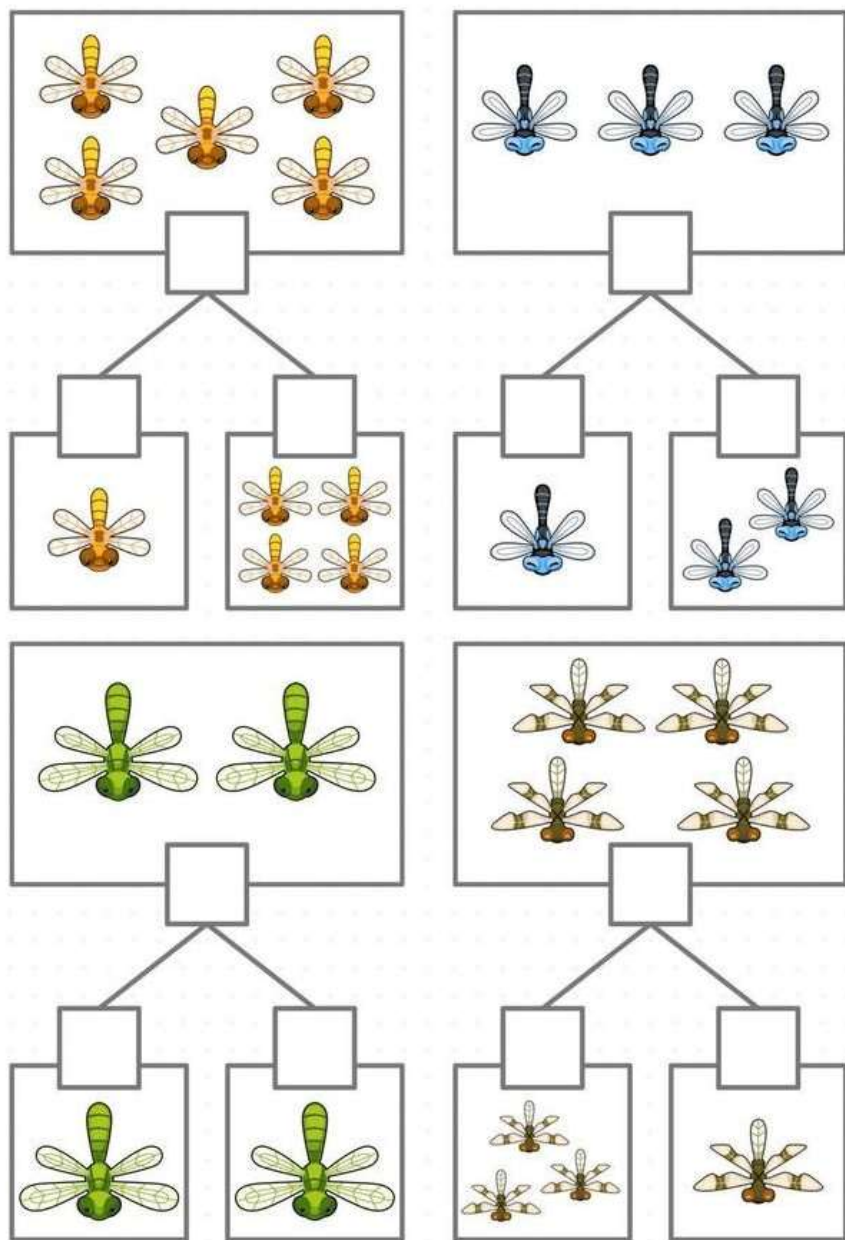
APIBRĖŽK PAGAL PAVYZDĮ.

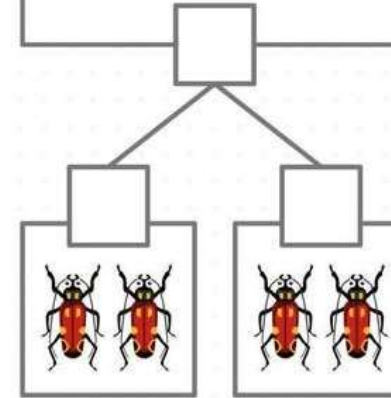
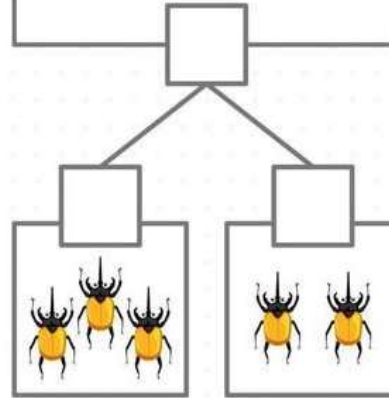
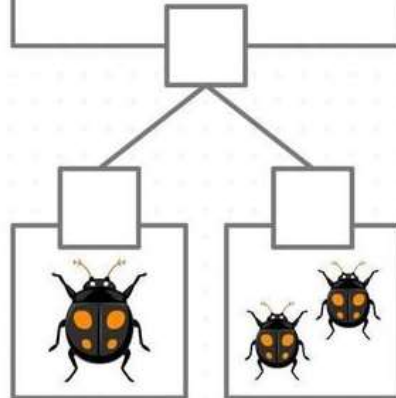
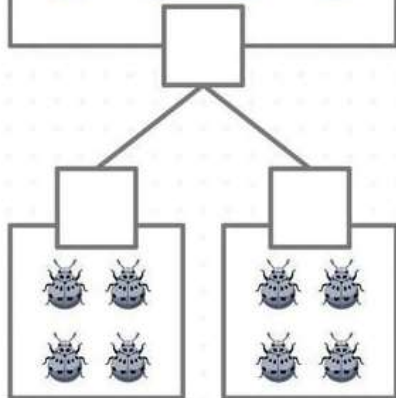
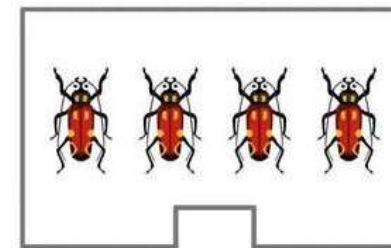
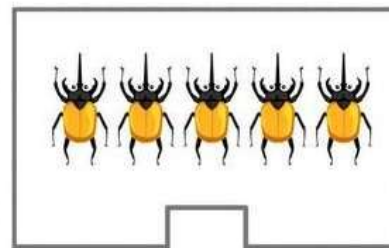
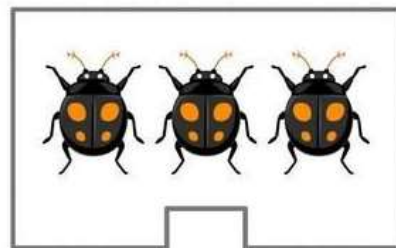
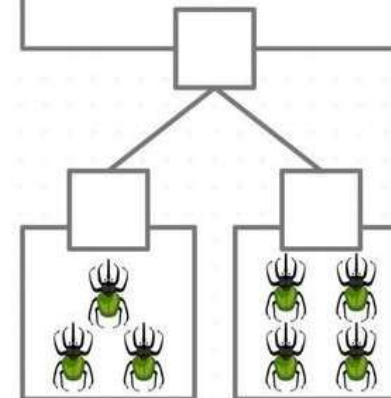
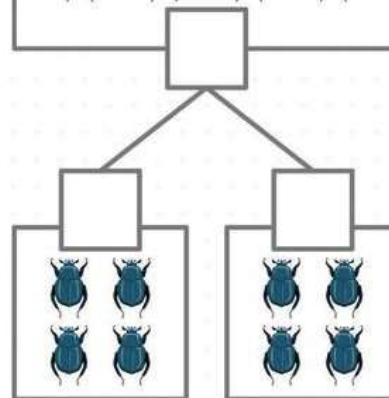
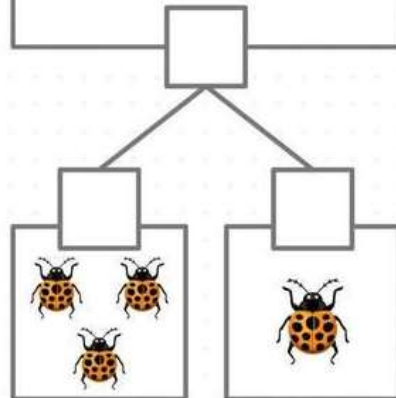
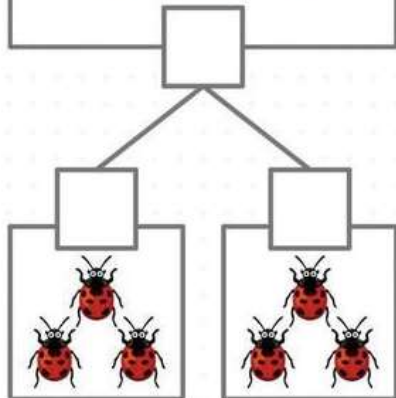
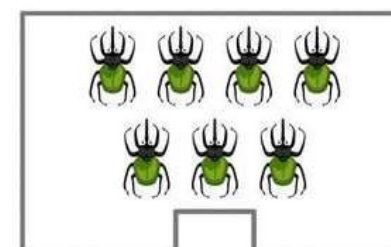
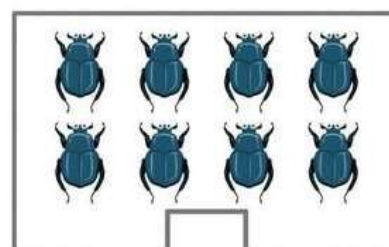
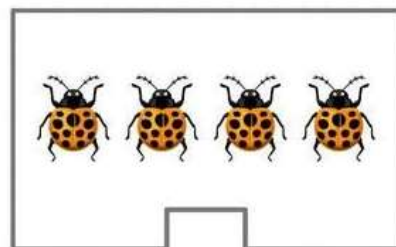
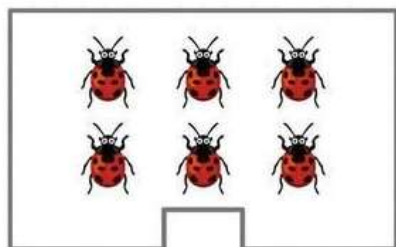
SUSKAIČIUOK IR NUVESK RODYKLES.

SUSKAIČIUOK IR ĮRAŠYK SKAITMENIS.

SUSKAIČIUOK IR ĮRAŠYK SKAITMENIS.

SUKLIJUOK VABALUS IR VABZDŽIUS PAGAL SPALVAS.

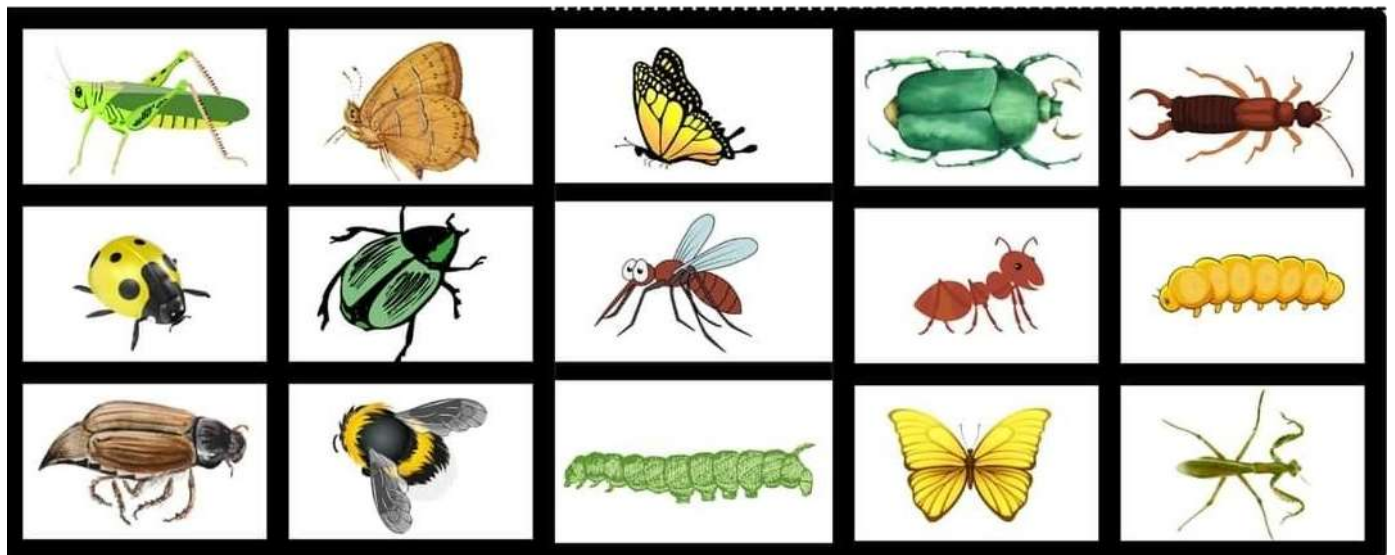
RUDI

ŽALI

GELTONI

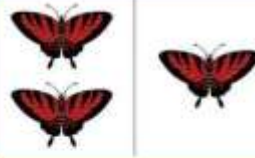
SUSKAIČIUOK IR PARAŠYK ATSAKYMUS.

$3 + 1 = \square$

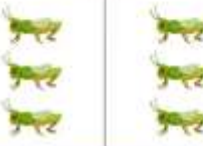
$1 + 1 = \square$

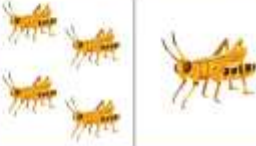
$2 + 1 = \square$

$3 + 2 = \square$

$3 + 3 = \square$

$4 + 1 = \square$

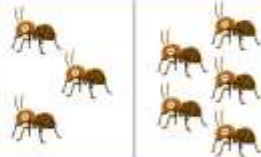
$4 + 1 = \square$

$1 + 1 = \square$

$4 + 2 = \square$

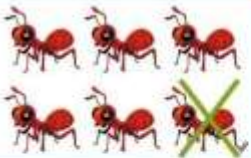
$3 + 5 = \square$

$3 + 2 = \square$

$2 + 4 = \square$

$6 - 1 = \square$

$9 - 8 = \square$

$4 - 1 = \square$

$3 - 2 = \square$

$6 - 2 = \square$

$8 - 3 = \square$

$6 - 2 = \square$

$5 - 1 = \square$

$5 - 4 = \square$

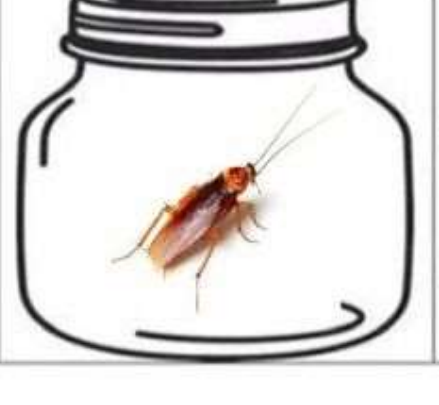
$8 - 6 = \square$

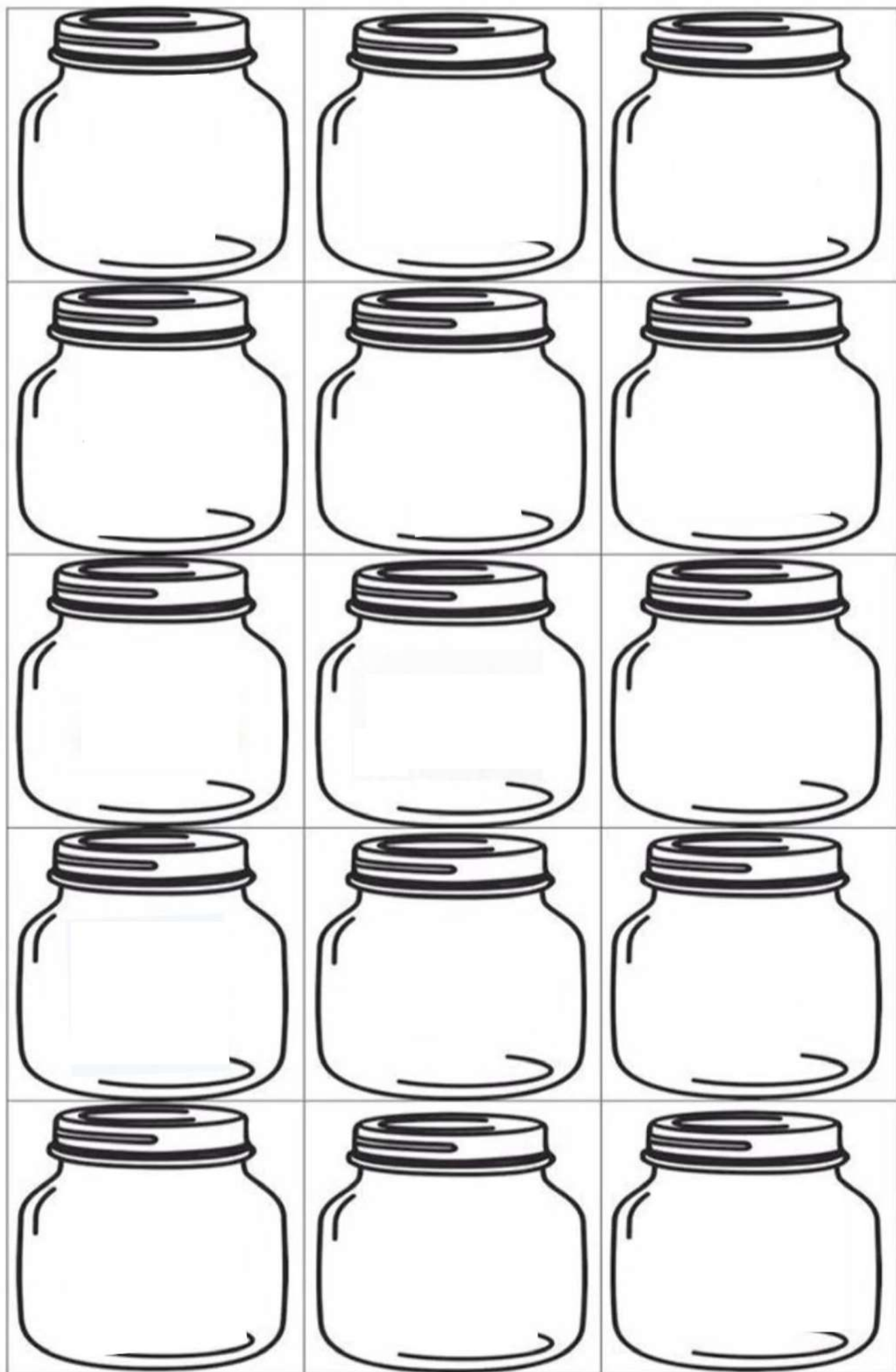

$8 - 2 = \square$

$9 - 7 = \square$

IŠŠIFRUOK ATSAKYMUS IR SUŽINOSI ĮDOMIŲ FAKTŲ APIE VABZDŽIUS IR VABALUS. ĮRAŠYK Į PAVEIKSLĖLIUS ATITINKANČIAS RAIDES.

									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

KIEK DIENŲ GYVENA
BITĖ DARBININKĖ?

UŽ KIEK METRŲ VODAI
GALI UŽVOSTI
ŽMOGAUS KVAPĄ?

KIEK SKRUZDĖLIŲ GALI
GYVENTI VIENAME
SKRUZDĖLYNE?

KIEK KIAUŠINĖLIŲ
MUSĖ PADEDA PER SAVO
GYVENIMĄ?

KIEK KILOMETRŲ PER
VALANDĄ GALI NUSKRISTI
LAUMŽIRGIS?

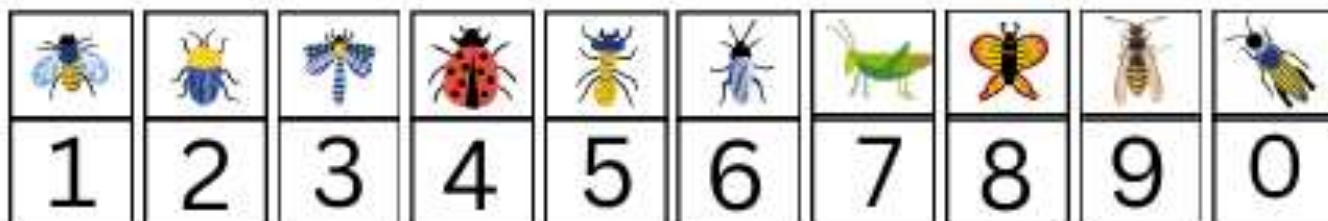

KIEK KARTŲ PER VIENA
SEKUNDĘ SPARNAIS
SUPLASNOJA BITĖ?

IŠŠIFRUOK ATSAKYMUS IR SUŽINOSI ĮDOMIŲ FAKTŲ APIE VABZDŽIUS IR VABALUS. ĮRAŠYK Į PAVEIKSLĖLIUS ATITINKANČIAS RAIDES.

KIEK STIKLAINIŲ MEDAUS PER METUS PAGAMINA BIČIŲ KOLONIJA?

KIEK AKIŲ TURI DRUGELIŲ VIKŠRAI?

KIEK KARTŲ SUNKESNĮ SVORĮ UŽ SAVE GALI PANEŠTI SKRUZDĖLĖ?

KIEK METRŲ PER VIENĄ VALANDĄ GALI NUŠUOLIUVOTI ŽIOGAS?

KIEK KARTŲ VAPSVA GALĖTŲ ĮGELTI, JEI PAJUSTŲ GRĖSMĘ?

KIEK LAUMŽIRGIAI GALI SUGAUTI IR SUVALGYTI UODŲ PER SAVAITĘ?

